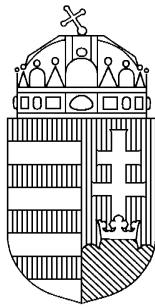

MAGYAR

KÖZLÖNY

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG HIVATALOS LAPJA

Budapest,
1998. június 11.,
csütörtök

51. szám

Ára: 105,- Ft

TARTALOMJEGYZÉK

	Oldal
114/1998. (VI. 11.) Korm. r.	A Magyar Köztársaság Kormánya és a Horvát Köztársaság Kormánya között a természeti és civilizációs katasztrófák elleni védelemről szóló, Budapesten, 1997. július 9-én aláírt Egyezmény kihirdetéséről 4290
11/1998. (VI. 11.) HM r.	A honvédelmi üdültetésről 4298
37/1998. (VI. 11.) IKIM r.	A Turisztikai Célelőirányzat 1998. évi felhasználásának és kezelésének részletes szabályairól 4303
29/1998. (VI. 11.) MKM r.	A Kulturális Örökség Igazgatóságáról 4307
25/1998. (VI. 11.) AB h.	Az Alkotmánybíróság határozata 4308
26/1998. (VI. 11.) AB v.	Az Alkotmánybíróság végzése 4310
74/1998. (VI. 11.) KE h.	Az Országgyűlés alakuló ülésének összehívásáról 4310
1086/1998. (VI. 11.) Korm. h.	A köztisztviselők jogállásáról szóló 1992. évi XXIII. törvény hatálya alá tartozó szervek jegyzékéről szóló 1034/1992. (VII. 1.) Korm. határozat módosításáról 4310
17/1998. (VI. 11.) ME h.	A Csongrád Megyei Közigazgatási Hivatal vezetőjének megbízásáról 4311
	Az Országos Igazságszolgáltatási Tanács közleménye a bíróságok szolgálati titokkörü jegyzékéről 4311
	A Központi Kárrendezési Iroda közleménye termőföld-árverés elmaradásáról 4311
	A Magyar Kereskedelmi és Iparkamara közleménye 4312

II. rész JOGSZABÁLYOK

A Kormány rendeletei

A Kormány 114/1998. (VI. 11.) Korm. rendelete

a Magyar Köztársaság Kormánya
és a Horvát Köztársaság Kormánya között a természeti
és civilizációs katasztrófák elleni védelemről szóló,
Budapesten, 1997. július 9-én aláírt Egyezmény
kihirdetéséről

(Az Egyezmény jóváhagyásáról szóló jegyzékváltás 1998.
április 28. napján megtörtént.)

1. §

A Kormány a Magyar Köztársaság Kormánya és a Horvát Köztársaság Kormánya között a természeti és civilizációs katasztrófák elleni védelemről szóló, Budapesten, 1997. július 9-én aláírt Egyezményt e rendelettel kihirdeti.

2. §

Az Egyezmény szövege a következő:

„EGYEZMÉNY

a Magyar Köztársaság Kormánya
és a Horvát Köztársaság Kormánya között a természeti
és civilizációs katasztrófák elleni védelem terén

A Magyar Köztársaság Kormánya és a Horvát Köztársaság Kormánya (a továbbiakban: Szerződő Felek, meggyőződve a két állam közötti együttműködés szükségességéről, attól az óhajtól vezérelve, hogy megkönnyítsék a katasztrófák vagy súlyos szerencsétlenségek esetén a kölcsönös segítségnyújtást, figyelembe véve a két fél által aláírt, a tárggyal kapcsolatos többoldalú nemzetközi szerződéseket, a következőkben állapodtak meg:

1. Cikk

Az Egyezmény tárgya

A Szerződő Felek jelen Egyezménnyel szabályozzák együttműködésük keretfeltételeit a katasztrófa elleni védelem terén, amelyek a polgári lakosság életének, biztonságának és anyagi javainak védelmében valósulnak meg, különösen

1. az árvíz, a földrengés, a tűzvész, a hajókatasztrófa, a sugárveszélyek, valamint az ipari és más civilizációs ka-

tasztrófával összefüggő megelőző intézkedések tervezése és végrehajtása,

2. kölcsönösen tájékoztatják egymást a katasztrófák általi veszélyeztetettségéről, bekövetkezéséről és következményeiről,

3. kölcsönösen segítik egymást a katasztrófa elleni védelemben, a mentésben és a következmények felszámolásában,

4. együttműködnek a polgári védelmi, a tűzoltó és egyéb mentőcsapatok tagjai és szakemberek kiképzésében, közös védelmi és mentési gyakorlatok megszervezésének végrehajtásában,

5. a katasztrófavédelem szempontjából fontos tudományos és műszaki adatok cseréjében,

6. a mentési felszerelések fejlesztése és gyártása területén.

2. Cikk

A fogalmak jelentése

Ezen Egyezményben szereplő fogalmak jelentése a következő:

a) „*Természeti és civilizációs katasztrófák*” — az életet, az életfeltételeket, az anyagi javakat, a természeti környezetet jelentős mértékben és súlyosan károsító vagy azokat közvetlenül veszélyeztető elemi csapás, ipari szerencsétlenség vagy más, pusztító hatású természeti vagy civilizációs eredetű káresemény, amelynek bekövetkezése esetén az ellene való védekezésre rendkívüli intézkedéseket kell foganatosítani.

b) „*Információk és adatok az eseményről*” — a természeti és civilizációs katasztrófákra vonatkozó adatok, amelyek közzétételének célja a lakosság időbeni értesítése a veszélyről, valamint az azonnali intézkedések foganatosítása az élet és az anyagi javak védelme érdekében.

c) „*Védő intézkedések*” — megelőző és óvó rendszabályok, illetve tevékenységek:

— a lakosságot fenyegető veszélyek megelőzésére, enyhítésére, elhárítására,

— az anyagi javak megóvására.

d) „*Mentés és segítségnyújtás*” — mindazon mentőerők és eszközök, különleges felszereléssel ellátott egységek tevékenysége, amelyeknek célja a katasztrófák közvetlen és közvetett következményeinek felszámolása.

e) „*Segélycsapatok vagy segítők*” — a másik Szerződő Fél által segítségnyújtásra kijelölt személy (személyek).

f) „*Felszerelés*” — mindazon személyi és csoportos védelemre szolgáló eszközök — beleértve a mentés technikai és egyéb eszközeit is —, amelyeket a mentés és segítségnyújtás során a mentő- és egyéb erők alkalmaznak.

g) „*Segélyszállományok*” — mindazon anyagok, tárgyak, eszközök, élelmiszerek, ivóvíz, gyógy- és kötszerek, amelyek a veszélyeztetett, illetve a károsult lakosság részére díjmentesen a természeti és civilizációs katasztrófák káros következményeinek csökkentése céljából szétosztásra kerülnek.

3. Cikk

Vélemény- és tapasztalatcsere

(1) A Szerződő Felek a katasztrófák előrejelzése, elhárítása, a hatékony védelmi és mentési munkálatok érdekében kölcsönösen informálják egymást tudományos és technikai eredményeikről, tapasztalataikról. Az információcsere a természeti és civilizációs katasztrófákra, a veszélyeztetettség közös tudományos kutatási programjának kidolgozására, az általános és a Szerződő Feleket közösen érintő veszélyesetere készített tervek, valamint a védelmi és vezetési tervek kidolgozásában való együttműködésre is kiterjed.

(2) Az együttműködés e területen a Szerződő Felek országainak saját jogrendszerével összhangban történik, ez okból a Szerződő Felek az érintett jogszabályokkal kapcsolatos adatokat egymás közt kicserélik.

(3) A Szerződő Felek a tudományos és technikai együttműködés eredményeinek hatékony felhasználására törekednek úgy gazdasági téren, mint a más országokkal való együttműködésben.

4. Cikk

A felszerelés továbbfejlesztése és gyártása

A Szerződő Felek elősegítik a vállalatok, intézmények együttműködését a közös programok végrehajtásában, valamint a műszaki fejlesztés és gyártás terén.

5. Cikk

A humanitárius szervezetek együttműködésének ösztönzése

A Szerződő Felek ösztönzik a természeti és civilizációs katasztrófák elleni védelemben a humanitárius szervezetek közötti együttműködést.

6. Cikk

Oktatás és továbbképzés

A Szerződő Felek ösztönzik a kölcsönös együttműködést a mentésben részt vevő mentőcsapatok oktatása és továbbképzése tekintetében a következő módon:

— az oktató intézmények közötti közvetlen kapcsolatok létesítésével, és az oktatók, előadók és szakemberek cseréjének ösztönzésével;

— az oktatás és kiképzés finanszírozásában való együttműködéssel;

— az oktató anyagok és eszközök, valamint az oktatás és továbbképzés szempontjából a védelemben és mentésben szerzett tapasztalatok kölcsönös cseréjének ösztönzésével.

7. Cikk

A veszély jelzése

(1) A Szerződő Felek kölcsönösen értesítik egymást minden olyan veszélyről, természeti és civilizációs katasztrófák bekövetkezésének lehetőségéről, amelyek a másik

Szerződő Fél számára fenyegetettséget jelenthetnek. Ezért mindkét Szerződő Fél a saját területén gyűjti a szükséges adatokat, információkat és azokat a másik Fél erre illetékes szerveinek közvetlenül tudomására hozza.

(2) A Szerződő Felek kölcsönösen értesítik egymást a területükön bekövetkezett természeti és civilizációs katasztrófákról. Az értesítésnek tartalmaznia kell a veszély vagy a bekövetkezett esemény leírását, helyét, idejét, kiterjedését, következményeit és a végrehajtott intézkedéseket. A segítséget nyújtó Szerződő Fél tájékoztatást ad a másik Szerződő Félnek a rendelkezésére bocsátható mentőerőkről és eszközökről, a segítségnyújtás lehetőségeiről, módjairól.

(3) Az (1)—(2) bekezdés szerinti értesítés a Szerződő Felek nyelvében vagy angolul szóban és írásban adható, de a szóbeli információt írásban meg kell erősíteni.

(4) A veszélyeztetettséggel és a bekövetkezett eseménnyel kapcsolatos értesítés közvetítésére, átvételére jogosultak:

- a) a Magyar Köztársaság területén:
— a Belügyminisztérium,
- b) a Horvát Köztársaság területén:
— a Belügyminisztérium.

8. Cikk

A megelőző intézkedések végrehajtása

A Szerződő Felek a közös veszélyeztetettség megelőzésére, illetve csökkentése céljából megfelelő, közös megelőző intézkedéseket terveznek és hajtanak végre.

9. Cikk

Segítségnyújtás

(1) A Szerződő Fél, amelynek területén a természeti és más civilizációs katasztrófa bekövetkezett, a másik Szerződő Fél től — szükség esetén — segítséget kérhet, amely vonatkozhat a segélycsapatok és/vagy segítők küldésére, felszerelési és segítségnyújtási eszközök biztosítására.

(2) A segélykérésnek a jelen Egyezmény 7. Cikkének (2) bekezdésében meghatározott adatokat kell tartalmaznia, továbbá a kért segítségnyújtás módját, mértékét, közvetítésének lehetőségeit és a kapcsolatfelvételre kijelölt személyekre és szervezetekre vonatkozó adatokat. A segélykérés az eseményektől függetlenül pontosítható és kiegészíthető.

(3) A segítségnyújtás a Szerződő Felek országainak saját jogrendjével összhangban történik.

10. Cikk

A segélykérések és segítségnyújtás illetékes szervei

A segítségnyújtás és a segélykérés illetékes szervei a következők:

- a) a Magyar Köztársaság területén:
— a Belügyminisztérium,
- b) a Horvát Köztársaság területén:
— a Belügyminisztérium.

11. Cikk

Az országhatár átlépése

(1) A segélycsapatok tagjainak nincs szükségük útlevélre, tartózkodási engedélyre vagy vízumra. Határátlépéskor csak a segélycsapat vezetőjétől lehet egy, a jogállását tanúsító igazolványt és a segélycsapat tagjainak névjegyzékét kérni.

(2) Rendkívül sürgős esetben, a különben erre érvényes előírások figyelembevétele nélkül a határátkelőhelyeken kívül is át lehet lépni a határt. Ebben az esetben az illetékes határőrizeti és vámszervet haladéktalanul értesíteni kell.

(3) A segélycsapatoknak joguk van arra, hogy a másik Szerződő Fél állama területén egyenruhát viseljenek.

(4) A másik Szerződő Fél területére lőfegyver, lőszer és robbanóanyag nem vihető be.

(5) Az (1) és a (2) bekezdésben szereplő határátlépési könnyítések azokra a személyekre is érvényesek, akiket evakuálni kell.

12. Cikk

Felszerelési tárgyak és segélyszállítmányok behozatala és kivitele

(1) A Szerződő Felek megkönnyítik a felszerelési tárgyak, a segélynyújtás és a (2) bekezdésben meghatározott anyagok behozatalát és kivitelét. A segélycsapat vezetőjének a határátlépéskor a segítséget kérő Szerződő Fél vámszerveinek egy-egy jegyzéket kell átnyújtania a magukkal vitt felszerelési tárgyairól és segélyszállítmányokról. Amennyiben rendkívül sürgős esetben a határátlépés a határátkelőhelyen kívül történik, az említett jegyzékeket haladéktalanul az illetékes határőrizeti és vámszervnek kell átadni.

(2) A segélycsapatok a felszerelési tárgyakon és a segélyszállítmányokon kívül csak az ellátásukhoz és a felszerelések működtetéséhez szükséges anyagokat vihetik magukkal.

(3) A felszerelési tárgyakra és a segélyszállítmányokra nem érvényesek a behozatali és kiviteli áruforgalomra vonatkozó tilalmak és korlátozások. A segélyszállítmányok a másik Szerződő Fél államának területére vámmentesen vihetőek be. A felszerelési tárgyak a formai eljárások és vámbiztosíték mellőzésével behozhatók. Ha ezeket a felszerelési tárgyakat, illetőleg a (2) bekezdésben meghatározott anyagokat a céljuknak és rendeltetésüknek megfelelően felhasználták, mentesek a vámterhek és a vámmal együtt fizetendő egyéb költségektől. Ha nem kerülnek végleges felhasználásra, úgy azokat vissza kell vinni. Amennyiben a tárgyak és anyagok segélyszállítmányként maradnak vissza, akkor ezek fajtáját, mennyiségét, helyét közölni kell a Szerződő Fél illetékes hatóságával, amely értesíti a vámhatóságot.

(4) A (3) bekezdés alkalmazandó a segélycsapatok által bevitt kábító- és bódítószereket tartalmazó gyógyszerek

vonatkozásában is. Ez a ki- és bevétel a kábító- és bódítószerekre vonatkozó nemzetközi megállapodások szerint nem minősül áruforgalomnak. Segélycsapatok kábító- és bódítószereket tartalmazó gyógyszereket csak sürgős orvosi szükséglet szerinti mennyiségben vihetnek magukkal és csak szakképzett egészségügyi személyzet alkalmazhatja, annak a Szerződő Fél államának jogszabályi rendelkezései szerint, amely Szerződő Félhez a segélycsapat tartozik.

13. Cikk

Irányítás

(1) A mentés irányítása a segítséget kérő Szerződő Fél, illetve illetékes szerveinek hatásköre.

(2) A segélyt kérő Szerződő Fél illetékes szervei a mentéssel és segítségnyújtással kapcsolatos feladatokat a segítséget nyújtó csapat vezetőjének adják.

(3) A segélykérő Szerződő Fél illetékes szervei a rendelkezésükre bocsátott mentőegységek, szervezetek és szakértők számára elősegítik a biztonságos munkavégzés feltételeinek megteremtését, szükség esetén biztosítják ellátásukat.

14. Cikk

A segélycsapatok szállítása és a légijárművek felhasználása

(1) A segélycsapatok tagjainak vagy a segítőknak a felszerelésük és a segélycsapatok szállítása közúton, vasúton, légi úton vagy vízi úton történik.

(2) Mindkét Szerződő Fél megengedi, hogy azok a légijárművek, amelyek a másik Szerződő Fél államának felségterületéről kerülnek bevetésre, átrepüljenek országa felségterületén, kijelölt helyen fel- és leszállhassanak vám- és útlevél-ellenőrzéssel ellátott repülőter igénybevételének kényszere nélkül és az engedélyezett leszállóhelyeken kívül.

(3) Légijárművek felhasználását be kell jelenteni a segítséget kérő Szerződő Fél országa illetékes szervének és a légi irányítás szerveinek a légijármű adatainak, fajtájának, típusának és megjelölésének felsorolásával, valamint a személyzet, a szállítmány, a repülési idő, a feltételezett útvonal és leszállási hely megjelölésével.

(4) A repülések a Szerződő Felek országai azon légiforgalmi szabályaival összhangban történnek, melyek rendezik a légijárművek felhasználását és navigálását a területükön történő átrepülések esetén.

(5) A 11. Cikk rendelkezései vonatkoznak a légijármű személyzetére, valamint a szállított segélycsapatokra és segítőkre is.

(6) A 12. Cikk rendelkezései vonatkoznak a légijárművekre és az azon szállított felszerelésekre és segélyszállítmányokra.

15. Cikk

A segítségnyújtási költségek

(1) A segítséget nyújtó Szerződő Fél a segítségnyújtás költségeinek megtérítésére nem tarthat igényt. Ez vonatkozik azokra a költségekre is, amelyek a felszerelések és az anyagok felhasználásából, károsodásából vagy eltűnéséből erednek.

(2) A segítségnyújtás költségeinek legalább fele részben vagy ennél magasabb arányban történő megtérülése esetén az (1) bekezdés nem alkalmazható. Ebben az esetben a segítséget nyújtó Szerződő Fél költségeit megtérítik.

(3) A segítségnyújtás költségei — amelyeket a segítséget nyújtó Szerződő Fél közvetítésével természetes vagy jogi személyek nyújtanak, a másik Szerződő Fél kérésére — a segítséget kérő Szerződő Felet terhelik.

16. Cikk

Kártérítés

(1) A Szerződő Felek lemondanak minden kártérítési igényről a másik Szerződő Féllel szemben a saját felszerelésében bekövetkezett kár esetében, ha a kárt az Egyezményben előírt mentési és segítségnyújtási feladatok végrehajtása közben a mentésben részt vevő személy nem szándékosan okozta.

(2) A Szerződő Felek lemondanak minden kártérítési igényről a másik Szerződő Féllel szemben a mentésben résztvevők sérülése, egészségkárosodása vagy halála esetén, ha a baleset a jelen Egyezmény feladatainak végrehajtása során következett be, kivéve, ha ezt szándékosan okozták.

(3) Az (1), (2) bekezdésben meghatározott kártérítési felelősség a segítséget kérő Szerződő Fél államának területére történő belépéstől annak elhagyásáig áll fenn.

(4) Ha a feladatvégzés közben a Szerződő Fél területén egy harmadik személy sérelmére a segélycsapatok által okozott kár keletkezett, a felelősség a segélyt kérő Szerződő Felet terheli úgy, mintha ezt a kárt a segítséget kérő Szerződő Fél saját segélycsapatai okozták volna.

17. Cikk

Az Egyezményben foglaltak végrehajtására szervezett bizottság

(1) A Szerződő Felek az Egyezmény végrehajtására Állandó Vegyes Bizottságot hoznak létre, amely Magyar és Horvát tagozatból áll. A bizottság tagozatonként azonos létszámú (legalább 3-3 fő). Az Állandó Vegyes Bizottság társelnökeinek személyéről a Szerződő Felek diplomáciai úton tájékoztatják egymást.

(2) Az Állandó Vegyes Bizottság feladata:
— az Egyezményből adódó tevékenység szervezése és az ebből eredő konkrét technikai problémák megoldása,
— a kapcsolattartás és értesítés rendjének meghatározása,
— saját ügyrendjének elkészítése.

(3) Az Állandó Vegyes Bizottság szükség esetén megfelelő szakirányú albizottságot hozhat létre és szakértőket vehet igénybe az együttműködés egyes feladatainak kidolgozására.

(4) Az Állandó Vegyes Bizottság szükség szerint, de legalább két évente egy alkalommal tanácskozik a Magyar Köztársaság, illetve a Horvát Köztársaság területén felváltva.

18. Cikk

Az Egyezmény hatálybalépése

Az Egyezmény azon utóbbi diplomáciai jegyzék kézhezvételét követő hónap első napján lép hatályba, amelyben a Szerződő Felek megerősítik, hogy az Egyezmény hatálybalépésével kapcsolatos belső jogi feltételeknek eleget tettek.

19. Cikk

Az Egyezmény felmondása

Jelen Egyezményt bármelyik Szerződő Fél írásban diplomáciai úton bármikor felmondhatja. Az Egyezmény attól az időtől számított három hónap elteltével veszti hatályát, amikor a felmondást a másik Szerződő Fél átvette.

20. Cikk

Az Egyezmény hatása más egyezményekre

Jelen Egyezmény a Szerződő Felek más nemzetközi egyezményeiben foglalt jogait és kötelezettségeit nem érinti.

21. Cikk

A véleménykülönbségek rendezése

Ha az Egyezmény végrehajtásával és alkalmazásával kapcsolatban a Szerződő Felek között vitás kérdésekre kerül sor, ezek tisztázása a 17. Cikk (1) bekezdésében említett Állandó Vegyes Bizottság feladata. Amennyiben a vitatott kérdésekben az Állandó Vegyes Bizottság nem tud dönteni, a továbbiakban azokat diplomáciai úton kell megoldani.

Készült Budapesten, az 1997. év július hónap 9. napján, két eredeti példányban, magyar és horvát nyelven, mindkét nyelvű szöveg egyaránt hiteles.

A Magyar Köztársaság
Kormánya nevében

A Horvát Köztársaság
Kormánya nevében

**UGOVOR
između
Vlade Republike Mađarske
i
Vlade Republike Hrvatske
o suradnji na području zaštite od prirodnih
i civilizacijskih katastrofa**

Vlada Republike Mađarske i Vlada Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: ugovorne stranke), uvjerenе u nužnost suradnje između dviju država, u želji da se olakša pružanje uzajamne pomoći u slučaju katastrofa ili teških nesreća, uzimajući u obzir već potpisane međunarodne ugovore s navedenog područja, koje su potpisale obje ugovorne stranke, ugovorile su kako slijedi:

Članak 1.

Predmet Ugovora

Ugovorne stranke ovim Ugovorom reguliraju okvime uvjete suradnje u zaštiti od katastrofa, koja se ostvaruje u interesu zaštite života, sigurnosti i materijalnih dobara stanovništva, a pogotovo u:

(1) planiranju i provedbi preventivnih mjera za zaštitu od poplava, potresa, požara, plovidbenih nezgoda, radioloških opasnosti te industrijskih i drugih civilizacijskih katastrofa;

(2) međusobnom obavješćivanju o opasnostima, nastanku i posljedicama katastrofa;

(3) međusobnoj pomoći pri zaštiti, spašavanju i uklanjanju posljedica katastrofa;

(4) suradnji pri obrazovanju i osposobljavanju pripadnika civilne zaštite, vatrogasaca i drugih pripadnika spasilačkih ekipa i stručnjaka za zaštitu i spašavanje te organiziranju i obavljanju zajedničkih vježbi za zaštitu i spašavanje;

(5) razmjeni znanstvenih i tehničkih podataka bitnih za zaštitu od katastrofa;

(6) suradnji pri razvitku i proizvodnji opreme za spašavanje.

Članak 2.

Značenje izraza

U ovom se poglavlju donose izrazi koji se spominju u ovom Ugovoru s njihovim značenjima kako slijedi:

(A) „Prirodne i civilizacijske katastrofe” — su elementarne nepogode, industrijske nesreće, te drugi štetni događaji prirodnog ili civilizacijskog podrijetla s devastirajućim djelovanjem, koji u znatnoj mjeri i teško oštećuju ili neposredno ugrožavaju život, njegove uvjete, materijalna dobra i prirodni okoliš, te u slučaju kojih je nužno poduzeti izvanredne zaštitne mjere.

(B) „Obavijesti i podaci o događaju” — su podaci o prirodnim i civilizacijskim katastrofama koji se priopćava-

ju da bi se stanovništvo pravodobno obavijestilo o opasnosti u svrhu da se poduzmu žurne mjere za zaštitu života i materijalnih dobara.

(C) „Zaštitne mjere” — preventivne su i zaštitne mjere, odnosno djelatnosti:

— za sprečavanje, ublažavanje i otklanjanje opasnosti koje ugrožavaju stanovništvo;

— za očuvanje materijalnih dobara.

(D) „Spašavanje i pružanje pomoći” — su djelatnosti spasilačkih ekipa i sredstava, te postrojbi opremljenih specijalnom opremom čija je svrha uklanjanje neposrednih i posrednih posljedica katastrofa.

(E) „Spasilačke ekipe i pojedinci koji sudjeluju u pomoći” — su osobe (ili osoba) koje (ili koju) druga ugovorna stranka odredi za pružanje pomoći.

(F) „Oprema” — su sredstva za pojedinačnu ili skupnu zaštitu — uključujući tehnička i druga sredstva za spašavanje — koje upotrebljavaju spasilačke ekipe i pojedinci prilikom spasavanja i pružanja pomoći.

(G) „Humanitarna pomoć” — su materijali, predmeti, sredstva, namirnice, pitka voda, lijekovi i sanitetski materijali namijenjeni besplatnoj raspodjeli ugroženom, odnosno stradalom stanovništvu u svrhu ublaživanja štetnih posljedica prirodnih i civilizacijskih katastrofa.

Članak 3.

Razmjena spoznaja i iskustava

(1) Ugovorne se stranke uzajamno izvješćuju o svojim znanstvenim i tehničkim dostignućima i iskustvima, u interesu previđanja, uklanjanja katastrofa i djelotvorne zaštite is spašavanja. Razmjena podataka obuhvaća prirodne i civilizacijske katastrofe, izradu zajedničkog znanstveno-istraživačkog programa za slučaj ugroženosti, planove za slučaj opće opasnosti od katastrofe i opasnosti koje su od obostranog interesa za ugovorne stranke, te suradnju u izradi planova za zaštitu i upravljanje.

(2) Suradnja se na tom području obavlja u skladu s pravnim sustavom ugovornih stranaka. Ugovorne stranke će međusobno razmijeniti podatke vezane za dotične pravne propise.

(3) Ugovorne stranke nastojat će se učinkovito koristiti rezultatima znanstvene i tehničke suradnje, kako na gospodarskom planu, tako i pri suradnji s drugim zemljama.

Članak 4.

Razvitak i proizvodnja opreme

Ugovorne stranke potpomažu suradnju među poduzećima i ustanovama kao i na području tehnološkog razvitka i proizvodnje u provedbi zajedničkih programa.

*Članak 5.**Poticanje suradnje humanitarnih organizacija*

Ugovorne stranke potiču suradnju između humanitarnih organizacija u zaštiti od prirodnih i civilizacijskih katastrofa.

*Članak 6.**Obrazovanje i usavršavanje*

Ugovorne stranke potaknut će međusobnu suradnju glede obrazovanja i usavršavanja spasilačkih ekipa koje sudjeluju u spašavanju na slijedeći način:

— uspostavom neposrednih veza između obrazovnih ustanova i poticanjem razmjene instruktora, predavača i stručnjaka:

- suradnjom u financiranju obrazovanja i obučavanja;
- poticanjem međusobne razmjene obrazovnih materijala i sredstava, te iskustava stečenih u zaštiti i spašavanju, bitnih za obrazovanje i usavršavanje.

*Članak 7.**Obavješćivanje o opasnostima*

(1) Ugovorne stranke međusobno će se izvješćivati o opasnostima, mogućnostima nastanka prirodnih i civilizacijskih katastrofa koje mogu ugroziti drugu ugovornu stranku. U tu će svrhu svaka ugovorna stranka na svom području prikupljati potrebne podatke i obavijesti i neposredno će ih obznaniti nadležnim tijelima druge stranke.

(2) Ugovorne stranke međusobno će se izvješćivati o prirodnim i civilizacijskim katastrofama nastalima na svom području. Obavijest mora sadržavati opis nastale opasnosti ili događaja, podatke o mjestu, vremenu, opsegu i posljedicama; te o poduzetim mjerama. Ugovorna stranka koja pruža pomoć u slučaju iskrse katastrofe, izvijestit će drugu ugovornu stranku koja traži pomoć o svojim spasilačkim snagama i sredstvima koje može staviti na raspolaganje, kao i o mogućnostima i načinima pružanja pomoći.

(3) Prema stavcima 1. i 2. ovog članka obavijest se može proslijediti usmeno ili pismeno, na jezicima ugovornih stranaka ili na engleskom jeziku. Obavijesti izrečene usmenim putem moraju se i pismeno potvrditi.

(4) Za preuzimanje i prosljeđivanje obavijesti vezanih za opasnost od katastrofe ili već nastale događaje ovlašteni su:

- a) na području Republike Mađarske:
Ministarstvo unutarnjih poslova,
- b) na području Republike Hrvatske:
Ministarstvo unutarnjih poslova.

*Članak 8.**Provedba preventivnih mjera*

Ugovorne će stranke u svrhu sprečavanja, odnosno smanjivanja zajedničke opasnosti planirati poduzeti odgovarajuće zajedničke preventivne mjere.

*Članak 9.**Pružanje pomoći*

(1) Ugovorna stranka na čijem je području nastala prirodna ili druga civilizacijska katastrofa može od druge ugovorne stranke — u slučaju potrebe — zatražiti pomoć, koja se može odnositi na slanje spasilačkih ekipa i/ili pojedinaca, te opreme i sredstava za pružanje pomoći.

(2) Molba za pomoć mora sadržavati podatke određene stavkom 2. članka 7. ovog Ugovora, nadalje način i mjeru pružanja zatražne pomoći, mogućnosti njegova posredovanja, te podatke o osobama i organizacijama određenim za uspostau veze. Molba za pomoć može, ovisno o tijeku događaja, biti detaljnija i opširnija podacima.

(3) Pružanje pomoći obavlja se u skladu s pravnim propisima država ugovornih stranaka.

*Članak 10.**Nadležno tijelo za traženje i pružanje pomoći*

Tijela nadležna za traženje i pružanje pomoći su:

- a) na području Republike Mađarske:
Ministarstvo unutarnjih poslova,
- b) na području Republike Hrvatske:
Ministarstvo unutarnjih poslova.

*Članak 11.**Prelaženje državne granice*

(1) Članovima spasilačkih ekipa nije potrebna putovnica, boravišna dozvola ili viza. Prilikom prelaska državne granice može se samo od voditelja spasilačke ekipe tražiti isprava koja potvrđuje njegov pravni status i popis članova spasilačke ekipe.

(2) U izvanredno žurnim slučajevima granica se može prijeći i izvan graničnih prijelaza, bez uvažavanja za to važećih propisa. U takvim se slučajevima nadležna granična i carinska tijela moraju odmah i obvezatno izvijestiti.

(3) Spasilačke ekipe imaju pravo nositi odoru na području druge ugovorne stranke kojoj pružaju pomoć.

(4) Vatreno oružje, streljivo i eksplozivna sredstva ne smiju se unijeti u područje druge ugovorne stranke.

(5) Olakšice pri prelaženju granice, spomenute u stavcima 1. i 2. ovog članka uživaju i osobe koje se moraju evakuirati.

Članak 12.

Unošenje i iznošenje opreme i humanitarnih pošiljaka preko državne granice

(1) Ugovorne stranke će olakšati unošenje i iznošenje opreme te sredstava preko granice, potrebne za pružanje pomoći, odnosno sredstva određena stavkom 2. ovog Ugovora. Voditelj spasilačke ekipe prilikom prelaska granice dužan je predati carinskim tijelima ugovorne stranke koja prima pomoć poseban primjerak popisa opreme i sredstava i popisa humanitarne pomoći koju voze sa sobom. Ukoliko se u žurnim slučajevima granica prelazi izvan graničnog prijelaza, navedeni se popisi prvom prilikom trebaju predati nadležnim graničnim i carinskim tijelima.

(2) Osim predmeta, opreme i sredstava za humanitarnu pomoć, spasilačke ekipe mogu prenijeti još i sredstva i opremu za djelovanje i funkcioniranje spasilačke ekipe i njezinih članova.

(3) Oprema i sredstva za humanitarnu pomoć ne podliježu zabranama i ograničenjima za uvozni i izvozni promet roba. Humanitarna se pomoć u području druge ugovorne stranke može uvoziti bez plaćanje carine. Predmeti, oprema i sredstva mogu se uvoziti bez formalnih postupaka i naplaćivanja jamčevine. Ukoliko se spomenuta oprema, odnosno sredstava određena u stavku 2. ovog članka, potroše prema svojoj namjeni i svrsi oslobođena je od plaćanja svih uvoznih carinskih i drugih pristojbi. Ukoliko oprema i sredstva nisu do kraja potrošena, preostali dio mora se vratiti ugovornoj stranci koja je pružila pomoć. Ukoliko se upotrebljavana oprema i sredstva ostavljaju kao humanitarna pomoć, vrstu, količinu i mjesto gdje se oprema nalazi, mora se prijaviti nadležnom tijelu ugovorne stranke koja prima pomoć, koja će o tome obavjestiti carinsku službu.

(4) Stavak 3. ovog članka primjenjuje se kad je riječ o lijekovima koje spasilačke ekipe nose za svoje potrebe, a koji sadržavaju narkotike (opojna sredstva). Ovakav se uvoz odnosno izvoz lijekova, sukladno međunarodnim ugovorima, ne smatra prometom roba. Spasilačke ekipe sa sobom mogu unijeti lijekove koji sadržavaju narkotike ili opojna sredstva najviše u količini koja je potrebna za hitnu medicinsku potrebu, a mogu ih upotrebljavati samo zdravstveno osoblje sa stručnom naobrazbom i to prema odredbama pravnih propisa one ugovorne stranke kojoj dotična spasilačka ekipa pripada.

Članak 13.

Upravljanje

(1) Upravljanje spašavanjem u domeni je ugovorne stranke koja je zatražila pomoć, odnosno njezinih nadležnih tijela.

(2) Zadaće u spašavanju i pružanju pomoći, nadležna tijela ugovorne stranke koja je zatražila pomoć povjerava voditelju spasilačke ekipe ugovorne stranke koja pomoć pruža.

(3) Nadležna tijela ugovorne stranke koja je zatražila pomoć potpomažu stvaranju sigurnosnih uvjeta spasilačkim ekipama, organizacijama i stručnjacima za obavljanje njihovih zadaća, te će im, po potrebi, osigurati potrebnu opskrbu.

Članak 14.

Primjena letjelica

(1) Letjelice se mogu koristiti ne samo za brzi prijevoz spasilačkih ekipa prema stavku 3. članka 4. ovog Ugovora, nego i u ostalim slučajevima pružanja pomoći u smislu ovog Ugovora.

(2) Objе će ugovorne stranke omogućiti da letjelice koje su angažirane s područja države druge ugovorne stranke prema stavku 1. ovog Ugovora prelijeću preko područja njezine države, te da slijeću i uzlijeću na određenim mjestima bez obveze korištenja zračne luke.

(3) O namjeri primjenjivanja letjelice prilikom pružanja pomoći ugovornu stranku koja je zatražila pomoć treba bez odgode izvijestiti. Po mogućnosti treba joj točno odrediti tip letjelice, zemlju gdje je ona zabilježena, registarsku oznaku, popis osoblja, putnika, spasilačkih ekipa, predmeta opreme, pomoćnih sredstava, vrijeme polaska, očekivanu rutu letenja, te mjesto slijetanja.

(4) Po smislu se primjenjuju:

a) odredbe članka 5. stavka 3., članka 9. te članka 10. ovog Ugovora za osoblje i prijevoz spasilačke ekipe;

b) odredbe članka 6. ovog Ugovora za letjelice, druge prevožene predmete opreme, te pomoćna sredstva.

(5) Ako drukčije ne proizlazi iz stavka 2. ovog članka primjenjuju se propisi ugovornih stranaka koji reguliraju zračni promet s posebnim obzirom na obavezu priopćavanja podataka o letenju s nadležnim zračnim tijelima vlasti ugovornih stranaka.

(6) Ovaj Ugovor ne odnosi se na prilog br. 12. Ugovora o međunarodnom zračnom prometu potpisanog 7. prosinca 1944., a koji regulira službu za istraživanje i spašavanje u zračnom prometu.

*Članak 15.**Troškovi pružanja pomoći*

(1) Ugovorna stranka koja pruža pomoć ne može postaviti zahtjev za naknadu troškova pomoći. To se odnosi i na troškove koji su nastali uporabom i oštećivanjem, odnosno gubljenjem opreme i sredstava.

(2) Stavak 1. ovog članka neće se primjenjivati ako ugovorna stranka koja je zatražila pomoć može osigurati nadoknadu troškova pružanja pomoći u iznosu većem od 50% ukupnih troškova. U tom će se slučaju nadoknaditi troškovi pružanja pomoći i ugovornoj stranki koja je pružila pomoć.

(3) Troškove pomoći — koju pružaju fizičke ili pravne osobe posredstvom ugovorne stranke od koje je zatražena pomoć, a na molbu druge ugovorne stranke, podmiruje ugovorna stranka koja pomoć prima.

*Članak 16.**Naknada štete*

(1) Ugovorne stranke odriču se svakog zahtjeva za naknadu štete naopremi za spašavanje koju je izazvala druga ugovorna stranka, ukoliko je štetu prilikom obavljanja spasilačkih zadaća i pružanja pomoći po ovom Ugovoru nenamjerno prouzrokovao sudionik u spašavanju.

(2) Ugovorne stranke odriču se svakog zahtjeva za naknadu u slučaju tjelesne ozljede, posljedica na zdravlje, odnosno u slučaju smrti sudionika u spasilačkim akcijama, prema drugoj ugovornoj stranki, ukoliko se nesreća dogodila u tijeku obavljanja zadaća predviđenih ovim Ugovorom, osim ako je nesreća namjerno izazvana.

(3) Odgovornost za naknadu štete odrednu u stavcima 1. i 2. ovog članka traje od trenutka ulaska u područje ugovorne stranke koja prima pomoć do trenutka napuštanja njezina teritorija.

(4) Ukoliko spasilačke ekipe u tijeku obavljanja zadaća prouzrokuju štetu trećoj osobi na teritoriju druge ugovorne stranke, odgovornost snosi ugovorna stranka koja pomoć prima, kao da su štetu prouzrokovale njezine spasilačke ekipe.

*Članak 17.**Povjerenstvo za provedbu zadaća određenih Ugovorom*

(1) Za provedbu Ugovora ugovorne stranke će osnovati stalno mješovito povjerenstvo koje će se sastojati od hrvatskih i mađarskih članova. Oba dijela Povjerenstva imaju isti broj članova (najmanje tri). O osobama izabranim za funkciju supredsjednika Stalnog mješovitog povjerenstva ugovorne stranke će obavijestiti jedna drugu diplomatskim putem.

(2) Zadaće Stalnog mješovitog povjerenstva su:

- organiziranje djelatnosti koje slijede iz Ugovora i rješavanje konkretnih tehničkih problema s njim u svezi;
- određivanje načina održavanja veza i obavješćivanja;
- izrada svog poslovnika.

(3) Stalno mješovito povjerenstvo, po potrebi može osnovati pododbor s odgovarajućim profilom za izradu pojedinih zadaća koje obuhvaća suradnja a pritom se može iskoristiti i pomoć drugih stručnjaka.

(4) Stalno mješovito povjerenstvo sastajat će se po potrebi, a najmanje jedanput u dvije godine i to naizmjenice na području Republike Mađarske i Republike Hrvatske.

*Članak 18.**Stupanje na snagu Ugovora*

Ovaj Ugovor stupa na snagu prvog dana sljedećeg mjeseca od dana primitka posljednje diplomatske note kojom se potvrđuje da su ugovorne stranke ispunile uvjete predviđene nacionalnim zakonodavstvom za stupanje na snagu ovog Ugovora.

*Članak 19.**Otkaz Ugovora*

Svaka ugovorna stranka može ovaj Ugovor otkazati bilo kada i to pismeno, diplomatskim putem. Ugovor prestaje vrijediti tri mjeseca nakon dana kad je obavijest o otkazu primila druga ugovorna stranka.

*Članak 20.**Utjecaj ovog Ugovora na druge Ugovore*

Ovaj Ugovor ne odnosi se na prava i obveza ugovornih stranaka po drugim međunarodnim ugovorima.

*Članak 21.**Rješavanje sporova*

Ako među ugovornim strankama dođe do spora u vezi s provedbom i primjenom Ugovora, rješavanje nesporazuma je u domeni Stalnog mješovitog povjerenstva navedenog u stavku 1. članka 17. ovog Ugovora. Ukoliko Stalno mješovito povjerenstvo ne može riješiti prijeporno pitanje, ono se rješava diplomatskim putem.

Sastavljeno u mjestu ..... dne ....., u dva izvorna primjerka, na mađarskom i hrvatskom jeziku, pri čemu su oba teksta vjerodostojna.

U ime Vlade
Republike Mađarske

U ime Vlade
Republike Hrvatske''

3. §

(1) Ez a rendelet a kihirdetését követő nyolcadik napon lép hatályba, rendelkezéseit azonban 1998. május 1. napjától kell alkalmazni.

(2) E rendelet végrehajtásáról a belügyminiszter a feladat- és hatáskörük alapján érintett miniszterekkel együttműködve gondoskodik.

Horn Gyula s. k.,
miniszterelnök

A Kormány tagjainak rendeletei

A honvédelmi miniszter 11/1998. (VI. 11.) HM rendelete

a honvédelmi üdültetésről

A fegyveres szervek hivatásos állományú tagjainak szolgálati viszonyáról szóló 1996. évi XLIII. törvény (a továbbiakban: Hszt.) 342. §-a (2) bekezdésének *e*) pontjában, valamint a honvédelemről szóló 1993. évi CX. törvény 10. §-ának *i*) pontjában kapott felhatalmazás alapján a honvédelmi üdültetésről a következőket rendelem el:

A rendelet hatálya

1. §

A rendelet hatálya kiterjed a honvédelmi miniszter irányítása és felügyelete alá tartozó szervekre (minisztérium és hivatalai, háttérintézmények, katonai nemzetbiztonsági szervek, katonai felsőoktatási intézmények), a Magyar Honvédség szervezeteire (a továbbiakban együtt: honvédelmi szerv), illetve a rendeletben meghatározott üdültetési, pihentetési formákra, valamint a kereskedelmi jellegű szolgáltatásokat igénybevevők körére.

A honvédelmi üdültetés, pihentetés rendeltetése és intézményhálózata

2. §

(1) A honvédelmi üdültetés alapvető rendeltetése, hogy a rendelet hatálya alá tartozó üdültetési intézményhálózat a szolgáltatásait igénybevevők részére olyan komplex ellátási, szolgáltatási feltételeket biztosítson, amelyek az igénybevevők üdülését, aktív pihenését, a megfelelő egész-

ségi, pszichikai és fizikai állapotának fenntartása érdekében végzett kondicionálósportkiképzését, a gyógyító — megelőző és utókezelő — jellegű üdülését, regeneráló pihentetését és az ehhez kapcsolódó egészségügyi alapel látást, munkaképességének helyreállítását szolgálja. Az intézményhálózat a fentiekén túl a honvédelmi szervezetek, intézmények, valamint szabad kapacitása terhére nem honvédelmi szervezetek részére, elő- és utószezonban kiképzési, továbbképzési (oktatási) jellegű és egyéb — magánjellegű — rendezvények lebonyolítását, megállapodásban rögzített szolgáltatásokkal biztosítja.

(2) A Honvédelmi Minisztérium (a továbbiakban: HM) felügyelete alatt működtetett üdültetési intézményhálózatba a minisztériumi háttérintézményi szervezeti formában működő HM Üdültetési, Rendezvényszervező és Továbbképzési Intézet üdülői és kempingjei, továbbá a központi üdültetési rendszerbe bevont, a Magyar Honvédség szervezetébe tartozó önálló üdülőegységek és kiemelt csapatpihenők (az utóbbiak együtt: MH Kiképzési és Üdülő Bázisok) tartoznak.

Meghatározások

3. §

E rendelet alkalmazásában

a) igényjogosult személy:

1. a honvédelmi szerv hivatásos, szerződéses állományú tagjai, és azok közvetlen családtagjai,
2. a honvédelmi szervvel köztisztviselői, közalkalmazotti (ügyészi, ügyészségi alkalmazotti) jogviszonyban állók és azok közvetlen családtagjai,
3. a honvédelmi miniszter által alapított, 100%-os állami tulajdonban lévő gazdasági társaságokkal — amelyek tekintetében a tulajdonosi jogokat is a honvédelmi miniszter gyakorolja — munkaviszonyban állók és azok közvetlen családtagjai,
4. a honvédségi érdekvédelmi-érdekképviseleti szervekkel, a honvéd önkéntes és magánnyugdíj és egészségbiztosítási pénztárakkal, valamint a HM Szociálpolitikai Alapítvánnyal munkaviszonyban állók és azok közvetlen családtagjai,
5. az 1—4. alpontban felsorolt szervektől nyugállományba került személyek és azok közvetlen családtagjai,
6. a hivatásos és a nyugállományban elhunyt személy özvegye és ellátásra jogosult közvetlen családtagjai,
7. a honvédség nemzeti gondozottja és közvetlen családtagjai,
8. a honvédelmi miniszter által rehabilitált személyek és azok közvetlen családtagjai,
9. az igényjogosult személy unokája 14 éves korig;

b) közvetlen családtag: az *a)* pont 1—8. alpontjaiban meghatározott személyekkel közös háztartásban élő há-

zastárs (élettárs), gyermek (az örökbe fogadott, mostoha- és nevelt gyermek is) 18. életévének betöltéséig, illetve, ha közép- vagy felsőfokú oktatási intézményben nappali oktatás keretében tanulmányokat folytat, a tanulmányainak befejezéséig — legfeljebb azonban 25. életévének betöltéséig —, továbbá egészségügyi állapota miatt munkaképtelen gyermek az életkorára tekintet nélkül, feltéve, hogy tartásáról az igényjogosult személy gondoskodik;

c) *üdültetési intézmény*: a 2. § (2) bekezdésében meghatározott intézményhálózat önálló üdülőegységei és kempingjei, továbbá a központi üdültetési rendszer útján, szerződéses (megállapodásos) alapján igénybe vett más szervezetek által működtetett intézmények (üdülők, vendégházak, szálláshelyek, kempingek stb.), illetve az egyéb bérlemények;

d) *szervezett üdültetés*: a üdültetési intézményben az igényjogosultak részére az e tevékenység ellátására kijelölt — szakmai és szolgálati felügyeleti rendben működő — szervezet által központi úton, tervszerűen és összehangoltan biztosított férőhelyeknek és alapszolgáltatásoknak az igénybevétele;

e) *nem szervezett üdültetés, pihenés*: a 2. § (2) bekezdésében meghatározott üdültetési intézményhálózat szabad — a szervezett üdültetéssel, pihentetéssel le nem kötött (visszaadott) — férőhelyeinek 100%-át és az engedélyezett kereskedelmi üdülői férőhelyeket az igényjogosult személy vagy szervezet a meghatározott szabályok szerint, önálló kezdeményezésre vagy más egyéb módon veszi igénybe;

f) *férőhely*: az üdültetési intézmény befogadóképességének ágyban, szobában, apartmanban, a rendezvények megtartását biztosító létesítmények számában és nagyságában kifejezett természetes mérőszáma;

g) *szezonidőszakok*:

1. *előszézon*: a naptári év kezdetétől az iskolai tanév befejezését követő első turnusváltásig tart;
2. *főszézon*: az előszézon befejezésétől az utószézon kezdetéig tart, valamint a naptári év utolsó kettő hete (iskolai téli szünidő);
3. *utószézon*: az iskolai tanév kezdetét megelőző utolsó turnusváltástól az előszézon kezdetéig tart.

Az egyes időszakok pontos időtartama évente a turnusbeosztásban kerül meghatározásra;

h) *üdülőegységek vállalkozási tevékenysége*: az üdültetési intézményhálózat önálló egységeinek azon tevékenysége, amely — az államháztartásról szóló törvényben meghatározott keretek közötti vállalkozási formában — a teljes kapacitásuk legfeljebb 25%-áig, az igényjogosultak által fel nem használt férőhelyek esetében pedig 100%-ig kereskedelmi forgalomban értékesít;

i) *kedvezményes térítési díj*: az üdültetési intézményhálózat egységeiben az üdülői alapszolgáltatásokért az igényjogosultak által fizetett, e rendelet mellékletében megállapított, a mindenkori önköltségi ár alatti díjtétel;

j) *alaptevékenységi szolgáltatások önköltségen megállapított térítési díja*: a hatályos számviteli jogszabályok által

előírt módon és összetételben megállapított, a 2. § (2) bekezdésében meghatározott üdültetési intézményhálózat egységeiben külön-külön az alaptevékenységként végzett szolgáltatások közvetlen és közvetett költségei alapulvételeivel megállapított — a szolgáltatások minőségétől és jellegétől függő — térítési díj;

k) *alaptevékenységként nyújtott szolgáltatások köre*: az üdültetési intézményhálózat egységeiben az igényjogosultak szállodai elhelyezése (tv-, rádióhasználat); éttermi vendéglátás, napi háromszori étkezés biztosítása; az üdülőn belüli és HM távolsági telefonvonalak használata; könyvtárhasználat; strandhasználat (a saját stranddal rendelkező üdülők esetén); az igényjogosultak közforgalmú személyszállító eszközök állomásairól, megállóhelyeiről az üdülőbe történő el- és visszaszállítása; szükség szerinti egészségügyi alapellátás; a szervezett üdültetési formát igénybe vevők részére térítésmentes gépjármű-parkolási lehetőség biztosítása;

l) *gyógyító jellegű üdültetési formák*:

1. *megelőző jellegű gyógyüdültetés*: a tartósan fokozott szolgálati megterhelésből eredő kimerüléssel, illetve a szervezet jelentős és tartós működési zavarát jelző tünetek észlelésekor a súlyosabb állapot kifejlődésének megelőzését szolgáló üdültetési forma;
2. *utókezeléses jellegű gyógyüdültetés*: súlyosabb betegség, műtét aktív szakaszának lezajlása után a szolgálat-, a munkaképesség, illetve az egészségi állapot helyreállítását szolgáló üdültetési forma;

m) *regeneráló pihentetés*: a katonai szolgálattal együttjáró fokozott fizikai és szellemi megterhelésnek, vagy a különböző katonai feladatok során rendkívüli erőpróbának kitett hivatásos és szerződéses állomány tagja megromlott pszichikai és fizikai állapotának rövid idő alatt történő helyreállítását szolgáló pihentetési forma;

n) *pihentetés (hétközi, hétvégi)*: az intézményhálózat üdültetési egységei szabad férőhelyeinek szállással, étkeztetéssel, és az egyéb üdülői alapszolgáltatásokkal történő igénybevétele;

o) *napi pihentetés*: az intézményhálózat üdültetési egységei létesítményeinek és alapszolgáltatásainak korlátozott (részleges) igénybevétele. Az adott üdülőegység ellátási-szolgáltatási kapacitásából a napi vendég részére szállás-igénybevétele nélkül — lehetőség függvényében, előzetes egyeztetést követően — belépés, étkezés, illetve egyéb szolgáltatások biztosítása.

A honvédelmi üdültetési és pihentetési formák

4. §

A honvédelmi üdültetési rendszerben a központi úton szervezett, és nem szervezett keretek közötti üdültetési formák vehetők igénybe.

Központi úton szervezett üdültetési, pihentetési formák

5. §

A honvédelmi üdültetési rendszerben az igényjogosultak a következő központi úton szervezett üdültetési, pihentetési formákat vehetik igénybe:

- a) belföldi egyéni és családi üdültetés;
- b) belföldi gyermeküdültetés;
- c) gyógyító jellegű üdültetési formák;
- d) regeneráló pihentetés;
- e) jutalomüdültetés;
- f) külföldi üdültetés.

Belföldi egyéni és családi üdültetés

6. §

(1) Az igényjogosult kör által igénybe vehető belföldi egyéni és családi üdültetést, mint a szervezett üdültetés alapvető formája, az arra alkalmas üdültetési intézményekben egész évben folytatható. Időtartama 7 vagy 14 nap. Az üdülővendégek váltásának időpontja az adott üdülő éves turnusbeosztási rendjének megfelelően történik.

(2) A gyermek — a gyermeküdülőket kivéve — kizárólag igényjogosult szülőjével, nagyszülőjével — a 7. § (4) bekezdésben meghatározottak figyelembevételével — üdülhet.

Belföldi gyermeküdültetés

7. §

(1) Az üdülésre igényjogosult személy 10—14. éves gyermeke és unokája a HM felügyelete alatt működtetett hazai — és intézményhálózathoz tartozó — gyermeküdülőben önállóan üdülhet.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott hazai gyermeküdülőben a gyermeküdültetés időtartama 7 vagy 14 nap.

(3) A belföldi gyermeküdültetésben részt vevő gyermek igényjogosultságát az üdülésre igényjogosult személy (szülő) állományilletékes katonai szervezete (munkáltatója) az adatlapon igazolja.

(4) A gyermeküdültetésben az a gyermek vehet részt, aki a vonatkozó jogszabályok szerint arra egészségileg alkalmas.

Gyógyító jellegű üdültetési formák és igénybevételük szabályai

8. §

A gyógyító jellegű üdültetési formák — orvosi javaslat alapján, a gyógyító-megelőző ellátás szerves részeként — az üdültetési intézményhálózat egységeiben alapvetően elő- és utószezonban az MH egészségügyi szolgálata által szervezett és szakmailag felügyelt módon vehetők igénybe.

9. §

(1) A gyógyító jellegű üdültetési formákat elsősorban a 3. § a) pont 1—2. alpontjaiban meghatározott igényjogosultak vehetik igénybe.

(2) Időtartama 14 nap, ennek meghosszabbításáról az erre illetékes orvos dönt.

(3) A köztisztviselő és a közalkalmazott csak utókezeléses jellegű gyógyüdültetésben vehet részt.

(4) A 8. §-ban meghatározott gyógyító jellegű üdülésre a feljogosító beutalót a katonai egészségügyi intézmények állítják ki.

Regeneráló pihentetés

10. §

(1) A regeneráló pihentetésben a hivatásos és szerződéses katonák 5%-a évenként egy alkalommal részesíthető.

(2) A regeneráló pihenés — melynek leghosszabb időtartama 6 nap — elő- és utószezonban történik.

(3) A regeneráló pihentetés odaítélésében a munkáltatói jogkört gyakorló vezető — csapatorvos bevonásával — dönt.

(4) A regeneráló pihentetésben a hivatásos állományú igényjogosulttal együtt pihenhetnek — az üdültetési intézmény férőhely-kapacitása függvényében — a közvetlen családtagja is.

Jutalomüdülés

11. §

(1) A hivatásos és szerződéses katona a szolgálati érdekeinek elismeréseként — a Hszt. 118. § d) pontja szerint — hazai vagy külföldi jutalomüdültetésben részesíthető.

(2) A jutalomüdülés költségeit az elismerést adományozó, munkáltatói jogkört gyakorló vezető a jutalmazási keretéből fedezi. Az üdülői férőhelyet előzetes egyeztetés alapján az adott üdültetési intézmény biztosítja. A jutalomüdültetésben részesült igényjogosulttal együtt pihenhetnek a közvetlen családtagok is.

Külföldi üdültetés

12. §

(1) A Honvédelmi Minisztérium által kötött kétoldalú szerződések alapján központi úton szervezett külföldi devizamentes protokoll jellegű és egyszerűsített csereüdültetés, továbbá külföldi bérleményes üdültetés folytatható.

(2) A külföldi üdültetés formái:

a) külföldi devizamentes protokoll csereüdültetés a honvédelmi miniszter felhatalmazása alapján a Magyar Honvédség nemzetközi kapcsolatok szervezéséért felelős szerve által — kétoldalú megállapodások alapján — bizto-

sított üdültetés a hivatásos állományú tábornokok, főtisztek és azok házastársa (élettársa) számára;

b) külföldi egyszerűsített csereüdültetés a HM által kötött kétoldalú megállapodások alapján külföldi üdülőokban biztosított üdültetési forma, melyet a rendelet 3. § a) pont 1—2. alpontjaiban meghatározott személyi kör vehet igénybe;

c) külföldi bérleményes családos üdültetés a HM által kötött kétoldalú szerződések alapján bérbe vett külföldi ingatlanokban a 3. § a) pontjában meghatározott teljes igényjogosult kör számára biztosított üdültetési forma;

d) külföldi devizamentes egyszerűsített csere- és bérleményes gyermeküdültetés a HM által kötött kétoldalú szerződések alapján, külföldi gyermeküdülőokban, illetve külföldön bérbe vett ingatlanokban 12—18 éves igényjogosult gyermekek számára pedagógusok felügyeletével biztosított üdültetési forma.

(3) A külföldi devizamentes protokoll és egyszerűsített csereüdültetési formákban az igényjogosult személy — a külföldi gyermeküdültetésben részt vevő gyermek kivételével — két egymást követő évben nem részesülhet.

(4) A külföldi devizamentes egyszerűsített gyermek-csereüdültetésben a 3. § a) pont 1—2. alpontjaiban meghatározott személyek gyermekei vehetnek részt. A külföldi bérleményes gyermeküdültetési formában a 3. § a) pontban meghatározott igényjogosultak gyermekei vehetnek részt.

(5) A külföldi devizamentes protokoll és az egyszerűsített csereüdültetési formák időtartama általában 7—14 nap, a külföldi bérleményes üdültetés pedig általában 8—10 nap (7—9 éjszaka).

*Nem szervezett üdültetési, pihentetési formák
és igénybevételük szabályai*

13. §

(1) A 3. § e), n), o) pontjaiban meghatározott, nem szervezett üdültetési, pihentetési formák alapvetően elő- és utószezonban, főszezonban a szabad férőhelyek függvényében az intézményhálózat valamennyi üdültetési egységeiben igénybe vehetők.

(2) A pihentetést és a napi pihentetést az üdültetési intézményhálózat adott üdülőegységének a vezetőjétől közvetlenül kell igényelni.

(3) Napi vendégek csak olyan létszámban fogadhatók, hogy azok a szervezett üdültetésben részt vevő beutalt vendégek pihenését, ellátását ne zavarják. A napi vendégek maximális létszámát az üdülő vezetője állapítja meg.

(4) Az üdültetési intézménynek kiránduláskor történő csoportos, illetve napi pihentetési célú igénybevételét, valamint főszezonban az egyéni igénybevételt — a beutalt üdülővendégek pihenésének zavartalan biztosítása érdekében — csak előzetes bejelentés és egyeztetést követően, a férőhely-kapacitás függvényében az intézmény vezetője engedélyezi.

*A szervezett és nem szervezett üdültetés
igénybevételének általános térítési elvei*

14. §

(1) Az üdültetési intézményhálózat üdültetési egységeiben megállapított térítési díjak a szoba minőségi kategóriája, az üdülési szezonok, az üdültetési formák, felnőtt- és gyermek-, hazai vagy külföldi üdültetés, az üdültetésben részt vevő igényjogosultsága, az üdültetési intézménybesorolása szerint eltérőek, de az intézmény az adott évben az előzetesen meghatározott és a tárgyév január 15-éig kihirdetett kedvezményes térítési díjaktól nem, a tárgyévre megállapított önköltségi áráktól csak kivételesen indokolt esetben térhet el.

(2) A 3. § a) pont 1—2., 4., 6. és 9. alpontjaiban meghatározott igényjogosultak a különböző belföldi üdültetési, pihentetési formákból egy naptári évben — esetenként és/vagy összevontan — legfeljebb 21 napot, a rendeletben meghatározott kivételtől — 9. § (2) bekezdés — eltekintve kedvezményes térítési díjjal veheti igénybe. A 22. naptól kezdve pedig önköltségen megállapított térítési díj megfizetése mellett üdülhet, pihenhet.

(3) A 3. § a) pont 3. és 10. alpontjaiban meghatározott igényjogosultak a különböző üdültetési, pihentetési formákat önköltséges térítési díj mellett vehetik igénybe.

(4) Az igényjogosultak a nem alaptevékenységi körbe tartozó szolgáltatásokat az üdültetési intézmény által meghatározott térítési díjon (kereskedelmi áron) vehetik igénybe.

(5) Az üdülőegységek kereskedelmi tevékenységük során nyújtott minden szolgáltatásért a térítési díjat kereskedelmi áron állapítják meg.

*Egyes üdültetési, pihentetési formák igénybevételének
térítési díjaival kapcsolatos különös rendelkezések*

15. §

(1) A 8. §-ban meghatározott gyógyító jellegű üdültetésre beutalt igényjogosultak az adott üdültetési intézmény alapszolgáltatási körébe tartozó szolgáltatásokat térítés nélkül, a nem alaptevékenységi körbe tartozó szolgáltatásokat az üdültetési intézmény által meghatározott térítési díjon (kereskedelmi áron) vehetik igénybe.

(2) Regeneráló pihentetésre beutalt és a jutalomüdültetésben részesülő igényjogosult az adott üdültetési intézmény alaptevékenységeként nyújtott szolgáltatásokat térítés nélkül veheti igénybe. Az igényjogosulttal együtt pihenő közvetlen családtagoknak az adott üdültetési intézmény alapszolgáltatási körébe tartozó szolgáltatásokért kedvezményes térítési díjat kell megtéríteni.

(3) A 12. § (2) bekezdésében meghatározott különböző külföldi üdültetési formák igénybevétele esetén a HM által e tárgykörben megkötött szerződések alapján kialakított, és a szerződések megkötését követően közzétett térítési díjat kell megtéríteni.

(4) A 3. § a) pont 5—7. alpontjaiban meghatározott igényjogosultak főszezonban történő belföldi egyéni és családi üdültetési formák igénybevétele esetén az adott üdültetési intézmény alapszolgáltatási körébe tartozó szolgáltatások után — a vele pihenő közvetlen családtagokkal együtt — az önköltségen meghatározott térítési díjat fizetnek. Elő- és utószezonban az alapszolgáltatásokat — a vele együtt pihenő közvetlen családtagjaival együtt — kedvezményes térítési díjjal vehetik igénybe.

Egyéb eljárási szabályok

16. §

(1) A HM felügyelete alatt működtetett üdültetési rendszerben az igényjogosultak a szervezett üdültetési formák igénybevétele iránti igényüket — a (2)—(3) bekezdésében foglaltak kivételével — az állományilletékes honvédelmi szerv (munkáltató) üdültetési felelőséhez nyújthatják be.

(2) A nyugdíjazott köztisztviselő és közalkalmazott az utolsó munkahelye (illetve jogutód katonai szervezete, és/vagy munkáltatója) üdültetési felelőséhez adhatja be üdülési kérelmét.

(3) A 3. § a) pont 5—6. és 8. alpontjaiban meghatározott igényjogosultak az üdülési igényüket a lakóhely szerinti illetékes hadkiegészítő parancsnokságon nyújthatják be.

(4) A honvédelmi szervezeteknél üdültetési felelősök működnek, melyek a munkáltatói jogkört gyakorló vezető üdüléssel kapcsolatos adminisztratív (nyilvántartási) feladatait segítik.

(5) E rendelet szerinti üdültetési formákat igénylők az igénybevételehez, valamint az igényjogosultságuk elbírálásához szükséges adataikat közlik. A különböző kedvezmények iránti igényjogosultságot az érintettek hitelt érdemlően okmányok bemutatásával kell igazolnia.

Záró rendelkezések

17. §

(1) Az 1998. évi kedvezményes térítési díjtételeket a rendelet melléklete tartalmazza, melyet 1998. június 23-tól, a fődény kezdetétől kell alkalmazni. A kedvezményes térítési díjtételek évenként kerülnek meghatározásra.

(2) Ez a rendelet a kihirdetését követő 8. napon lép hatályba. Ezzel egyidejűleg a 13/1987. (HK 13.) HM utasítással hatályba léptetett „Csapathadtáp Szakutasítás az állandó harcászultság időszakára VIII. Rész Szociális ellátás és üdültetés” című szakutasítás I. fejezetének 16., IV. fejezetének 110—164., V. fejezetének 224—237., VI. fejezetének 254—256., 257/a), 259., 264., 265—266., 268., 275. pontjai, valamint a honvédségi üdülők igénybevételenek térítési díjairól és az üdültetésben résztvevők anyagi támogatásáról szóló, többször módosított 23/1994. (HK 12.) HM utasítás 1. §-a, 2. §-a, 3. § (1) bekezdése, 4. §-a, 5. § (2) bekezdése, 7. § (2), (5), (7) bekezdései, 8. §-a, továbbá az utasítás melléklete hatályukat veszítik.

Dr. Fodor István s. k.,

honvédelmi minisztériumi politikai államtitkár

Melléklet a 11/1998. (VI. 11.) HM rendelethez

Szervezeti üdültetés kedvezményes térítési díja

1998. év térítési díjai Ft/fő/nap					
Fsz.:	Megnevezés	Szervezett üdültetés			Pihentetés napi pihentetés
		főszezonban	elő- és utó- szezonban		
1.	I/A. kategória (lakosztály)	felölt	924	770	463
2.		gyermek	603	560	385
3.	I. kategória (fürdőszobás szoba)	felölt	770	658	385
4.		gyermek	560	546	329
5.	II. kategória (hideg-meleg folyóvízes szoba)	felölt	644	574	323
6.		gyermek	546	518	288
7.	III. kategória (hideg folyóvízes szoba)	felölt	574	533	288
8.		gyermek	518	504	266
9.	IV. kategória (folyóvíz nélküli)	felölt	518	475	259
10.		gyermek	504	463	238
11.	HM Gyermekeüdül		463	438	—

Megjegyzés:

1. A térítési díjak az áfát tartalmazzák.
2. A pihentetés, a napi pihentetés oszlopa az élelemzési norma költségét nem tartalmazza.
3. A helyi önkormányzatok által kivetett idegenforgalmi adót a helyszínen kell téríteni, a táblázat ennek mértékét nem tartalmazza.

**Az ipari, kereskedelmi
és idegenforgalmi miniszter
37/1998. (VI. 11.) IKIM
rendelete**

**a Turisztikai Célelőirányzat 1998. évi felhasználásának
és kezelésének részletes szabályairól**

A turizmuspolitika megvalósítása, a turizmus minőségi fejlesztése, és ehhez kapcsolódóan a devizamérleg javítása, valamint új munkahelyek teremtése érdekében, a Turisztikai Célelőirányzat (a továbbiakban: Célelőirányzat) felhasználásáról és kezeléséről az államháztartásról szóló 1992. évi XXXVIII. törvény 49. §-ának *o*) pontjában kapott felhatalmazás alapján a fejezeti kezelésű előirányzatok és elkülönített állami pénzalapok egymáshoz kapcsolódó célú, rendeltetésű előirányzatainak összhangolt felhasználásának szabályairól szóló 263/1997. (XII. 21.) Korm. rendelettel (a továbbiakban: Kormányrendelet) összhangban — a pénzügyminiszterrel egyetértésben — a következőket rendelem el:

Általános rendelkezések

1. §

A Célelőirányzathoz az Ipari, Kereskedelmi és Idegenforgalmi Minisztérium (a továbbiakban: minisztérium) az alábbi célokra adhat támogatást, illetve állami megrendelést (a továbbiakban: jogcímek):

a) hazai és külföldre irányuló turisztikai célú országos és regionális marketing-, propaganda- és reklámtevékenységre, propagandaeszközök (különösen prospektusok, kiadványok, filmek reklámtárgyak) előállítására, megjelenítésére, hirdetésekre és a propagandatevékenységgel járó személyi és dologi kiadásokra;

b) a 10. § (1) bekezdése alapján megbízott közreműködő szervezet részére propagandaanyagok és eszközök terjesztésére, tárolására, az erre szolgáló tárgyi eszközök működtetésére, valamint az ezzel kapcsolatos beruházásokra (többek között berendezések, járművek, számítástechnikai eszközök), tourinform szolgáltatások elősegítésére;

c) nemzeti turisztikai külképviseleti hálózat működtetésére, fejlesztésére, személyi és tárgyi feltételeinek, valamint a külföldön megrendelt és teljesített reklám-propaganda tevékenységgel, a nemzetközi szervezetekben való részvétellel kapcsolatos kiadások finanszírozására;

d) a turizmus szempontjából fontos rendezvények (kulturális, sport, konferencia, kongresszusi stb.) megvalósításának támogatására;

e) fejlesztési és rendezési tervek, koncepciók, projektek kidolgozására, a turisztikai terület- és termékfejlesztés támogatására, vagy a beruházáshoz felvett hitelek kamattámogatására (többek között az üdülő, a falusi, a gyógy-,

az ifjúsági, a kerékpár, a vízi és a természetjáró turizmus fejlesztése érdekében);

f) turisztikai kutatások, felmérések finanszírozására, statisztikai információs adatbázis fejlesztésének elősegítésére;

g) turisztikai szakemberképzés támogatására, bármely idegenforgalmi képzést szervező és folytató szervezetnek a képzés érdekében szükséges tárgyi és személyi kiadásainak finanszírozására;

h) idegenforgalmi projektekből állami részvállalásra;

i) a Célelőirányzat működésével, felhasználásával, ellenőrzésével, nyilvántartásának személyi és tárgyi feltételeivel kapcsolatos költségek fedezésére.

2. §

(1) A Célelőirányzat terhére alapítvány, társadalmi szervezet, egyesülés, közalapítvány, közhasznú társaság, köztestület, gazdasági társaság nem alapítható, illetve gazdasági társaságban és közhasznú társaságban érdekelttség nem szerezhető.

(2) A Célelőirányzatot megillető követelés fejében gazdasági társaságban való érdekelttséget megtestesítő részvényt vagy üzletészt, továbbá egyéb vagyontárgyakat elfogadni csak abban az esetben és mértékben lehet, ha és amekkora összegben a pénzbeli teljesítés nem lehetséges.

(3) Ha a követelés csak gazdasági társaságban való érdekelttséget megtestesítő részvényt vagy üzletészt, továbbá egyéb vagyontárgyak megszerzésével elégíthető ki, azokat 3 hónapon belül a Magyar Államkincstár (a továbbiakban: Kincstár) részére kizárólag készpénzes értékesítésre — vagy az értékesítésig — további hasznosításra át kell adni.

(4) A követelés fejében történő értékpapír-, vagyoni-, illetve tulajdonjog-átruházást írásbeli megállapodásban kell rögzíteni, amely a kincstári vagyon kezeléséért felelős szervezet egyetértésével jön létre.

3. §

(1) A Célelőirányzat bevételeinek és kiadásainak tervezett összege a mindenkori költségvetési törvényben a minisztérium fejezetében e célra jóváhagyott előirányzat.

(2) A Célelőirányzat bevételeit képezik

a) a turisztikai hozzájárulás;

b) a Célelőirányzat, illetve jogelődjei javára teljesített visszafizetések és ezek járulékai;

c) a Célelőirányzathoz támogatást igénylő kérelmező által megfizetett eljárási díj;

d) a külföldi és belföldi gazdálkodó szervezetek és természetes személyek által, valamint külföldi kormánysegélyből és segélyalapokból a Célelőirányzat javára teljesített önkéntes befizetések.

(3) A Célelőirányzat főbb felhasználási jogcímei szerinti felosztásáról az ipari, kereskedelmi és idegenforgalmi miniszter (a továbbiakban: miniszter) megbízása alapján, az Országos Idegenforgalmi Bizottság (a továbbiakban: OIB) dönt, az OIB ügyrendje szerint.

(4) A minisztérium a Célelőirányzat felhasználásáról és gazdálkodásáról, az államháztartás pénzügyi információs rendszeréről, az államháztartás alrendszereinek tervezési, beszámolási és adatszolgáltatási kötelezettségéről, valamint a központi költségvetés végrehajtásával kapcsolatos egyes kérdésekről szóló 158/1995. (XII. 26.) Korm. rendelet előírásai szerint évközi és éves beszámolót készít.

(5) A Célelőirányzat pénzügyi műveleteinek lebonyolítására a Kincstár előirányzat-felhasználási keretszámlát vezet.

A támogatás általános feltételei

4. §

(1) A Célelőirányzatból támogatás nyújtható természetes és jogi személyeknek, valamint jogi személyiség nélküli gazdasági társaságoknak.

(2) Nem nyújtható támogatás

a) csődeljárás, felszámolási eljárás alatt álló szervezetnek;

b) azon szervezetnek vagy személynek, amely vagy aki a költségvetés alrendszereiből juttatott támogatásra vonatkozó szerződésekben vállalt kötelezettségét öt évre visszamenően nem teljesítette;

c) akinek adó vagy adók módjára behajtható jogerős határozattal hozott következő köztartozása van: társadalombiztosítási befizetési kötelezettség, turisztikai hozzájárulás, kamarai tagsági díj, környezetvédelmi, természetvédelmi, vízügyi fizetési kötelezettség;

d) a pályázó nem rendelkezik a végzett tevékenység egészére kiterjedő valamennyi hatósági engedéllyel.

5. §

(1) Az 1. § szerinti jogcímekre nyújtható

a) árat közvetlenül nem befolyásoló, bevételt növelő, illetve költségeket csökkentő, visszafizetési kötelezettség nélküli végleges juttatás (a továbbiakban: vissza nem térítendő támogatás),

b) szerződésben meghatározott visszafizetési kötelezettség mellett, nem végleges — a kölcsönökre vonatkozó szabályok szerint elszámolható — juttatás (a továbbiakban: visszatérítendő támogatás),

c) egy éven túli lejáratú, belföldi kereskedelmi banktól felvett forgóeszköz- és beruházási hitel megfizetett kamatainak részleges vagy teljes megtérítéseként kamattámogatás.

(2) Vissza nem térítendő támogatás legfeljebb az igazolt kiadások és költségek 70%-áig terjedően adható, kivételt képez az idegenforgalmi képzés, kutatás, amelyknél indokolt esetben 100%-os támogatás is adható. A támogatás összege nem haladhatja meg — társfinanszírozása esetén sem — a támogatott projekt költségeinek 70%-át.

(3) A miniszter a több évre elhúzódó támogatás érdekében a tárgyévet követően adandó támogatásról is döntést hozhat. Ez nem haladhatja meg az éves Célelőirányzat kiadási előirányzatának 40%-át.

(4) Visszatérítendő és a vissza nem térítendő támogatás nyújtásánál kötelező a megfelelő biztosíték (különösen jelzálogjog, bankgarancia) kikötése.

(5) Ugyanazon programhoz, támogatási célhoz támogatás csak egy alkalommal ítéltető meg.

6. §

(1) Fejlesztési (beruházási) támogatás kizárólag pályázati úton nyújtható.

(2) A támogatási igény benyújtása előtt megkezdett (a fejlesztés megvalósításával kapcsolatban a pályázat benyújtását megelőzően pénzügyi teljesítés történt) beruházáshoz, fejlesztéshez támogatás nem adható.

(3) A beruházónak a támogatás elnyeréséhez legalább 25%-os saját forrással kell rendelkezni.

(4) Nem tekinthető saját forrásnak:

a) az államháztartás alrendszereitől kapott támogatás, kivéve az államháztartás alrendszerébe tartozó támogatásra pályázó költségvetési szerv költségvetésében az adott célra előirányzott összeg;

b) a területfejlesztési tanácsok rendelkezési jogkörébe utalt támogatás;

c) a nemzetközi szerződések alapján kapott külföldi támogatás.

(5) Több előirányzat együttes támogatása esetén együttesen a beruházás értékének maximum 70%-áig adható támogatás.

(6) A több település összefogásával, társulással megvalósuló fejlesztések és az elmaradott térségekben történő fejlesztések az elbírálás szempontjából elsőbbséget élveznek. A támogatások mértékének jelen jogszabályban rögzített felső határa 10%-kal növelhető a 30/1997. (IV. 18.) OGY határozat szerint a leghátrányosabb helyzetűnek nyilvánított megyékből érkező pályázatoknál.

7. §

(1) A Célelőirányzatból nyújtott vissza nem térítendő támogatás összegéből vásárolt tárgyi eszközök turisztikai céloknak megfelelően hasznosíthatók. Amennyiben a tár-

gyi eszközöket 5 éven belül nem a szerződés szerinti rendeltetéssel hasznosítják, vagy azt értékesíteni kívánják, a támogatott (vagy jogutódja) köteles a támogatásnak a tárgyi eszközök értékével arányos és az időközbeni értékcsökkenéssel korrigált — a mindenkori jegybanki alapkamat kétszeresével növelt — összegét a támogató részére visszafizetni.

(2) A 10. § (1) bekezdése alapján megbízott közreműködő szervezet részére nyújtott működési támogatásból vásárolt tárgyi eszközök turisztikai célokra használhatók, és csak a támogatási döntést hozó előzetes jóváhagyásával idegeníthetők el.

A pályázat szabályai

8. §

(1) Támogatás a (9) bekezdés kivételével pályázat útján nyerhető el.

(2) A pályázati felhívásokat a minisztérium közvetlenül, illetve a 10. § (1) bekezdésében meghatározott közreműködő szervezet technikai közreműködésével írja ki, vagy a pályázókat meghívásos formában kéri fel.

(3) Több előirányzat együttes támogatására benyújtott igény esetén

a) a legmagasabb támogatást biztosító előirányzat kezelőjéhez kell az összes pályázatot benyújtani, aki köteles az egyes pályázatokat a címzettekhez eljuttatni.

b) a döntés és a szerződéskötés külön-külön történik az egyeztetés során tett észrevételek figyelembevételével. Minisztérium a döntés után 10 napon belül tájékoztatja a kapcsolódó előirányzatok kezelőit.

(4) A pályázati felhívásokat a Turisztikai Értesítőben és legalább egy országos napilapban kell megjelenteni.

(5) A pályázati úton elnyerhető támogatásokat a pályázati bíráló bizottságok (a továbbiakban: Bizottságok) értékelik, és tesznek javaslatot a döntésre. A Bizottságok összetételét a turisztikai szakmai szövetségek által összeállított szakértői névsor figyelembevételével az OIB elnökével egyeztetve a minisztérium illetékes helyettes államtitkára határozza meg. A Bizottságnak minden esetben tagja az IKIM képviselője és a Kormányrendelet 1. számú melléklete szerint kapcsolódó célelőirányzatok közül az érdekelt képviselője.

(6) A Pályázati Szabályzatot, a Bizottság ügyrendjét az OIB véleményének kikérésével a miniszter határozza meg.

(7) A pályázatokról a Bizottság javaslata alapján a miniszter vagy az általa meghatalmazott személy dönt.

(8) A döntést követően 15 napon belül a pályázat eredményét — a pályázó írásbeli értesítése mellett — a Turisztikai Értesítőben közzé kell tenni.

(9) Pályázaton kívüli támogatásra a turisztikai terület és termékfejlesztési (beruházási) támogatások kivételével olyan esetekben kerülhet sor, amikor az idő rövidsége vagy más speciális ok miatt nincs mód pályázattal és a pályázó támogatása nemzetgazdasági érdekből fontos, ezzel jelentős előny érhető el, vagy hátrány hárítható el, és a pályázati cél csak így érhető el. A tárgyévben pályázaton kívül adható támogatás összege nem haladja meg a Turisztikai Célelőirányzat tárgyévi kiadási előirányzatának 2% -át, a támogatás odaítéléséről az OIB véleménye alapján a miniszter dönt.

9. §

(1) A pályázat benyújtásakor eljárási díjat kell fizetni, amelynek mértéke az igényelt támogatás összegének 0,5% -a, de legalább 5000 Ft, legfeljebb 50 000 Ft.

(2) A pályázatnak tartalmaznia kell a Kormányrendelet 7. és 8. §-ában előírtakat.

(3) A pályázati eljárásban egyszeri alkalommal van lehetőség az előírt dokumentumok hiánypótlására, a hiánypótlásra történő felszólításban meghatározott határidőn belül.

(4) Forráshiány miatt elutasított pályázat esetén a befizetett eljárási díjat a minisztérium az elutasításról szóló értesítést követő 30 napon belül visszafizeti.

10. §

(1) A Célelőirányzat rendeltetésszerű felhasználásában való közreműködéshez, a részfeladatok ellátására a minisztérium közreműködő szervezetet bízhat meg.

(2) A közreműködő szervezet részt vehet az 1. §-ban szereplő célok megvalósításában, illetve a célok elősegítésében. A közreműködő szervezet konkrét feladatait, a pénzügyi finanszírozás és elszámolás rendjét keretszerződésben kell meghatározni. A keretszerződésben kell kikötni a nem szerződésszerű teljesítés esetén alkalmazandó szankciókat.

(3) Az 1. § végrehajtása érdekében megbízott közreműködő szervezet a feladattal arányos működési költségei és a feladat ellátása érdekében szükséges tárgyi eszközök beszerzésének kiadásai a 3. § (3) bekezdése alapján jóváhagyott keretösszeg erejéig a Célelőirányzatból működési támogatásként folyamatosan megtéríthetők. Az 1. § b) és c) pontjában meghatározott célokra történő tárgyi eszközök beszerzésre a Célelőirányzatnak maximum 3%-a használható fel.

Szerződéskötés feltételei

11. §

(1) A minisztérium a döntést követően 30 napon belül támogatási szerződést köt a kezdeményezettel.

(2) A szerződésnek rendelkeznie kell:

- a) a támogatás felhasználási feltételeiről;
- b) a támogatás folyósításáról, annak ütemezéséről;
- c) a támogatás rendeltetésszerű felhasználásának ellenőrzésére vonatkozó előírásokról;
- d) a szerződésszegés jogkövetkezményeiről, valamint
- e) a visszafizetés biztosítékáról,
- f) visszatérítendő támogatásnál (hitel) a visszatérítendő támogatás kamatának mértékéről, a visszafizetési kötelezettség nem teljesítésének jogkövetkezményeiről;
- g) az előleggel való elszámolás módjáról, határidejéről.

(3) A fejlesztési célú támogatást elnyert kedvezményezettel szerződést kötni a következő feltételek megléte esetén lehet: 30 napnál nem régebbi igazolás, hogy

- a) köztartozása (adó, vám, illeték, tb.),
  - b) kamarai tagdíjhátraléka,
  - c) környezetvédelmi, természetvédelmi vagy vízügyi fizetési kötelezettsége
- nincs, illetve ezekre halasztást kapott.

(4) Amennyiben a kedvezményezett mulasztásából 30 napon belül nem jön létre a támogatási szerződés, a támogatási döntés hatályát veszti.

(5) A minisztérium elállhat a támogatási szerződéstől, ha

- a) a támogatási szerződésben rögzített időbeli ütemezés első határidejétől számított három hónapon belül a szerződés teljesítése a kedvezményezettnek felróható okból nem kezdődik meg;

b) hitelt érdemlően bebizonyosodik, hogy a kedvezményezett az igénylés, illetve a pályázat szakmai, pénzügyi tartalmát érdemben befolyásoló valótlan, hamis adatot szolgáltatott;

c) a támogatott program, projekt a kedvezményezettnek felróható okból hiúsul meg.

(6) A kedvezményezett köteles azonnal jelezni, ha a program, projekt megvalósulása, üteme bármilyen akadályba ütközik.

(7) A kedvezményezett kérésére indokolt esetben, a támogatási cél sérelme nélkül a szerződés módosítható.

(8) Amennyiben a kedvezményezett — neki fel nem róható okból — a szerződésben vállalt kötelezettségeit csak részben (legalább 75%-os arányban) teljesíti, a támogatást arányosan csökkenteni kell. Ha a kedvezményezett neki felróható okból nem teljesíti, vagy 75%-nál kisebb arányban teljesíti a szerződésben vállalt kötelezettségét, az igénybe vett támogatás egészét a jegybanki alapkamat kétszeresével megnövelve kell visszafizetnie.

A támogatások folyósítása

12. §

(1) A támogatások folyósítását a Kincstár a minisztérium rendelkezése, utalványozása alapján végzi.

(2) A támogatás folyósítása a kamattámogatás kivételével utólagosan, a kedvezményezett által benyújtott számlákon és a kifizetést igazoló dokumentumokon alapuló elszámolás szerint történik. Az állami pénzeszközök utalványozásakor biztosítani kell a támogatási szerződés és a kifizetés összhangját.

(3) A kifizetés nem rendelhető el, illetve nem teljesíthető, ha a kedvezményezettnek a 4. § (2) bekezdés c) pontjában meghatározott köztartozása van.

13. §

(1) A támogatás csak abban az esetben igényelhető az általános forgalmi adót is tartalmazó összköltségének a saját résszel csökkentett összege után, ha a kedvezményezettnek — külön jogszabály szerint — a támogatásból finanszírozott beszerzése kapcsán áfa-levonási joga nincs. Amennyiben a kedvezményezett áfa-levonási joggal rendelkezik, úgy az a visszaigényelhető áfa és az igazolt saját forrás összegével csökkentve igényelhető.

(2) A támogatás a támogatási szerződésben rögzített pénzügyi és időbeli ütemezésben vehető igénybe.

(3) A támogatás igénybevétele — a kamattámogatás kivételével — teljesítésarányosan és forrásarányosan történhet.

(4) Támogatási előleg csak indokolt esetben folyósítható utólagos elszámolási kötelezettséggel a program, projekt elindításához szükséges legkisebb összeg erejéig, amely nem haladhatja meg a támogatás 25%-át. Az erre vonatkozó igényt — összegszerűen és részletesen megindokolva — a kedvezményezettnek a pályázatban is jeleznie kell.

(5) Előleg igénybevétele esetén a támogatás fennmaradó része csak akkor folyósítható, ha a kedvezményezett a saját forrás adott évi ütemezés szerinti összegét igazoltan felhasználta és elszámolt az előleggel.

A támogatások ellenőrzési rendszere

14. §

(1) A támogatás teljesítését, a rendeltetésszerű és a támogatási szerződésnek megfelelő forrásfelhasználást a minisztérium képviselője vagy megbízottja, illetve külön jogszabályban erre feljogosított szervek ellenőrzik.

(2) A támogatásban részesülő köteles a támogatás forrásainak felhasználását — ellenőrzés céljából — elkülönítetten nyilvántartani.

(3) Az ellenőrzés a támogatás folyósításához kötődő, illetve a támogatás felhasználásához kapcsolódóan folyamatba épített és utólagos ellenőrzés keretében történik. Ez utóbbi a szabályszerűség mellett kiterjed a program, projekt megvalósítására, a felhasználás rendeltetésszerűségének és a tárgyi eszközöknek a támogatási feltételekben előírt turisztikai hasznosítás ellenőrzésére is.

(4) Egy program vagy akció akkor tekinthető befejezettnek, illetve megvalósultnak, ha a szerződésben megjelölt és támogatott feladat, cél a szerződésben meghatározottak szerint teljesül. Erről a tényről szakmai beszámolóval, bizonylatokkal alátámasztva számol be a kedvezményezett.

(5) A fejlesztési célú program, illetve projekt akkor tekinthető befejezettnek, illetve megvalósultnak, ha a szerződésben megjelölt és támogatott feladat, cél a kedvezményezett által a támogatási szerződésben meghatározottak szerint és a hatósági engedélyekben foglaltaknak megfelelően teljesült. Erről a tényről szakmai beszámolóval, bizonylatokkal és hatósági nyilatkozatokkal alátámasztva számol be a kedvezményezett.

15. §

(1) A Turizmus Szakterület a Célelőirányzat időarányos felhasználásáról havonta kimutatást készít a miniszter részére az OIB egyidejű tájékoztatása mellett.

(2) A Célelőirányzat éves felhasználásáról készült beszámolót az OIB véleményezése alapján a miniszter hagyja jóvá.

(3) A Célelőirányzat éves maradványának elszámolásánál az államháztartásról szóló 1992. évi XXXVIII. törvény 24. és 93. §-ai az irányadóak.

Záró rendelkezések

16. §

(1) Ez a rendelet a kihirdetését követő 5. napon lép hatályba, ezzel egyidejűleg a Turisztikai Célelőirányzat felhasználásának és kezelésének részletes szabályairól szóló 5/1996. (II. 16.) IKM rendelet hatályát veszti.

(2) Az 1996. december 31-én megszűnt „Vendégségben Magyarországon” Célelőirányzattól nyújtott visszatérítendő támogatás (hitel) törlesztése a Célelőirányzat Kincstárnál vezetett számlájára történik, amelyet elkülönítetten kell kezelni, és év végén az állami költségvetés javára befizetni.

Dr. Fazakas Szabolcs s. k.,
ipari, kereskedelmi és idegenforgalmi miniszter

A művelődési és közoktatási miniszter 29/1998. (VI. 11.) MKM rendelete

a Kulturális Örökség Igazgatóságáról

A kulturális javak védelméről és a muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló 1997. évi CXL. törvény (a továbbiakban: tv.) 100. §-a (3) bekezdésének k) pontjában kapott felhatalmazás alapján a következőket rendelem el:

1. §

(1) A kulturális javak fokozott védelme érdekében létrehozom a Kulturális Örökség Igazgatóságát, melynek Alapító Okiratát e rendelet *melléklete* tartalmazza.

(2) A Kulturális Örökség Igazgatóságának alkalmazottai a köztisztviselők jogállásáról szóló — többször módosított — 1992. évi XXIII. törvény hatálya alá tartozó köztisztviselők.

2. §

Ez a rendelet 1998. július 1-jén napján lép hatályba.

Dr. Magyar Bálint s. k.,
művelődési és közoktatási miniszter

Melléklet
a 29/1998. (VI. 11.) MKM rendelethez

A Kulturális Örökség Igazgatóság Alapító Okirata

A kulturális javak védelméről és a muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló 1997. évi CXL. törvény (a továbbiakban: tv.) 7. §-ának (6) bekezdése alapján a kulturális javak fokozottabb védelme érdekében 1998. július 1-jével megalapítom a Kulturális Örökség Igazgatóságát.

1. Az intézmény neve: Kulturális Örökség Igazgatósága
Angolul: Cultural Heritage Directorate
Németül: Direktion für Kulturerbe

2. Székhelye: H-1053 Budapest, Magyar u. 40.

3. Körbélyegzője: Kulturális Örökség Igazgatósága
(a körirat közepén a Magyar Köztársaság címere)

4. Az intézmény alapítója: művelődési és közoktatási miniszter.

5. Jogállása: központi hivatalként működő államigazgatási hatóság.

6. Gazdálkodási jogköre: a Művelődési és Közoktatási Minisztérium igazgatási költségvetésében szereplő, kincstári körbe tartozó, részben önállóan gazdálkodó, teljes jogkörrel rendelkező központi költségvetési szerv.

7. Vezetőjének kinevezési rendje: az Igazgatóság élén igazgató áll, akit — a köztisztviselők jogállásáról szóló 1992. évi XXIII. törvény (a továbbiakban: Ktv.) szerinti főosztályvezetői besorolással — a miniszter határozatlan időre bíz meg, illetve vonja vissza vezetői megbízását, az általános munkáltatói jogköröket — mint a szakmai felügyeletet ellátó minisztériumi felső vezető — a kulturális helyettes államtitkár gyakorolja. Egyéb vezetői megbízást a kulturális helyettes államtitkár adhat, illetve vonhat vissza.

8. Az alkalmazottak jogviszonya: az Igazgatóság alkalmazottai a Ktv. hatálya alá tartozó köztisztviselők, akik felett a munkáltatói jogkört az igazgató gyakorolja.

9. Állami feladatként ellátandó alaptevékenysége:

- a) a tv. 51. §-ában meghatározott feladatok,
- b) a kulturális javak védelme érdekében nyújtható állami támogatások felhasználása körében:
  - dönt a védett kulturális javak tulajdonosait megillető támogatásokról (tv. 16. §),
  - dönt a régészeti feltárások költségeihez adható állami támogatásról [tv. 37. § (2) bek.],
  - anyagi elismerésben részesíti a régészeti lelőhely, illetve lelet felfedezőjét [tv. 37. § (3) bek.].

10. Egyéb feladatai:

- a) ellátja azokat a kulturális javak védelmével kapcsolatos feladatokat, amelyeket az Európai Unió idevonatkozó irányelve és rendeletei előírnak,
- b) szolgáltatja a kormányzati munka ellátásához szükséges, tevékenysége során keletkezett adatokat,
- c) gondoskodik szakmai folyóirat megjelentetéséről.

11. Az Igazgatóság döntéseit a miniszter által meghatározott időre felkért tanácsadó testület segíti, mely az érintett szakterületek képviselőiből áll, és a kulturális javak, a levéltári anyagok védelmével, valamint a muzeális és levéltári intézményekkel, nyilvános könyvtárakkal kapcsolatos kérdésekben tanácsadó, javaslattevő és véleményező feladatokat lát el. A tanácsadó testület működési rendjét az Igazgatóság szervezeti és működési szabályzata tartalmazza.

13. Az Igazgatóság vállalkozási tevékenységet nem folytathat.

III. rész HATÁROZATOK

Az Alkotmánybíróság határozatai

Az Alkotmánybíróság 25/1998. (VI. 11.) AB határozata

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

Az Alkotmánybíróság önkormányzati rendelet törvényellenességének megállapítása iránt benyújtott indítvány alapján meghozta a következő

határozatot:

Az Alkotmánybíróság megállapítja, hogy Mezőberény Város Önkormányzati Képviselő-testületének a köznyugalom megőrzéséről és az ifjúság védelméről alkotott 27/1997. (VII. 10.) MÖK sz. önkormányzati rendelete törvényt sértő, ezért azt megsemmisíti.

Az Alkotmánybíróság ezt a határozatát a Magyar Közlönyben közzéteszi. A rendelet a közzététel napján veszti hatályát.

INDOKOLÁS

I.

Mezőberény Város Önkormányzati Képviselő-testülete 1997. július 9-i ülésén rendeletet alkotott a köznyugalom megőrzéséről és az ifjúság védelméről. E rendeletében kimondja, hogy a város belterületén tilos minden olyan tevékenység végzése, amely a lakosság nyugalma este 22.00 órától reggel 6.00 óráig zavarja. Ezért „az önkormányzat nem járul hozzá” azokon a napokon, amikor az estét munkanap követi, a szórakoztató és vendéglátó üzletek 24.00 óra utáni, illetőleg amikor a napokat nem munkanap követi, akkor a hajnali 2.00 óra utáni nyitva tartáshoz. Ugyancsak nem járul hozzá a vendéglátó egységek reggel 5.00 óra előtti nyitására sem. Más rendelkezésében megtiltja a 18. életéven aluli személy szeszes itallal való kiszolgálását, továbbá a fiatalok számára szervezett rendezvényen az alkohol árusítását és kiszolgálását. Az említett rendelkezések megszegőivel szemben — szabálysértési tényállást megállapítva — szabálysértési eljárást és bírságolást helyez kilátásba, továbbá az üzletek működésével kapcsolatos jegyzői hatáskört körvonalazza.

A rendelet ellen a Békés Megyei Közigazgatási Hivatal hivatalvezetője törvényességi észrevételt tett. A Képviselő-testület az észrevétellel nem értett egyet, ezért a közigazgatási hivatal vezetője a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény (a továbbiakban: Ötv.)

99. §-a (2) bekezdésének *a*) pontja alapján indítvánnyal fordult az Alkotmánybírósághoz, kezdeményezve a rendelet megsemmisítését. Jogi álláspontja szerint az önkormányzati rendelet olyan társadalmi viszonyokat szabályoz, amelyek már törvény — a szabálysértésekről szóló 1968. évi I. törvény, a belkereskedelemtől szóló 1978. évi I. törvény — által szabályozottak. E törvények egyike sem ad további felhatalmazást a helyi önkormányzatoknak arra, hogy végrehajtásukra rendeletet adjanak ki. Így Mezőberény Város Önkormányzati Képviselő-testülete az indítvány által támadott 27/1997. (VII. 10.) MÖK sz. önkormányzati rendelettel túllépte az Ötv. 16. §-ának (1) bekezdésében meghatározott jogkörét.

II.

Az indítvány megalapozott.

A helyi önkormányzat rendeletalkotási hatáskörét egyrészt az Alkotmány, másrészt az Ötv. szabályozza. Az Alkotmány 44/A. §-ának (2) bekezdése szerint a helyi képviselő-testület a feladatkörében rendeletet alkothat, amely nem lehet ellentétes magasabb szintű jogszabállyal. Az Ötv. 16. §-ának (1) bekezdése kimondja, hogy a képviselő-testület törvény által nem szabályozott helyi társadalmi viszonyok rendezésére, továbbá törvény felhatalmazása alapján, annak végrehajtására alkot rendeletet.

Mindezek alapján az Alkotmánybíróság azt vizsgálta, hogy a vitatott önkormányzati rendelet által szabályozott társadalmi viszonyokra nézve van-e törvényi szabályozás, illetőleg kapott-e az önkormányzat törvényi felhatalmazást további helyi jogszabály alkotására.

Az Alkotmánybíróság egyik korábbi határozatában elvi jelentőséggel mutatott rá, hogy az önkormányzat rendelete nem alkotmányellenes pusztán amiatt, mert valamely törvény nem ad kifejezett felhatalmazást a helyi önkormányzat számára a rendeletalkotáshoz. A képviselő-testület önkormányzati rendeletalkotási joga ugyanis az Alkotmány 44/A. §-a (1) bekezdésének *a*) pontjából is közvetlenül levezethető, így a felhatalmazás magából az alaptörvényből is eredhet. [47/1995. (VI. 30.) AB határozat ABH 1995, 512.]

Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy van olyan hatályos törvény, amely a szabályozási körébe vonta már azokat a társadalmi viszonyokat, amelyeket az önkormányzat rendeletének tartalma közvetlenül érint. Ilyen a belkereskedelemtől szóló 1978. évi I. törvény. E törvény 19. §-a szabályozza az üzletek nyitva tartásának kérdését, és 40. §-ában felhatalmazást ad a Kormánynak arra, hogy egyes belkereskedelmi tevékenységek folytatásának feltételeit meghatározza. E felhatalmazás alapján került kibocsátásra az üzletek működéséről és a belkereskedelmi tevékenység folytatásának feltételeiről szóló 4/1997. (I. 22.) Korm. rendelet. A törvény az üzletek nyitva tartásának azokat az elveit rendezi, amelyeket a kereskedő a nyitvatartási idő meghatározása során köteles figyelembe venni. A nyitvatartási idő közigazgatási eszközökkel való korlátozásának lehetőségét viszont már a kormányrendelet szabályozza, amennyiben a 18. §-ában előírja, hogy a jegyző

külön jogszabályban meghatározott zajterhelési határérték figyelmeztetés ellenére való ismételt túllépése esetén az üzlet éjszakai (22 óra és 6 óra közötti) nyitva tartását korlátozhatja, illetve kötelező zárva tartási időszakot rendelhet el. A 18. életéven aluli személyek részére a szeszesital-árúsítás tilalmát a kormányrendelet 16. §-a szabályozza, megtiltva vendéglátó üzletben a 18. életévét be nem töltött személy részére szeszes ital kiszolgálását, illetve értékesítését. A belkereskedelem fogalmi körébe tartozó tevékenységet folytató üzletek esetében tehát törvény, illetőleg törvényi felhatalmazás alapján kormányrendelet szabályozza az üzletek nyitva tartását és a nyitvatartási idő korlátozásának a lehetőségét, és a 18. életévet be nem töltött személyek részére a szeszes ital kiszolgálásának tilalmát. Ennek megfelelően az üzletek nyitva tartásának szabályozása a hatályos jogi szabályozás alapján nem tartozik azoknak a helyi közügyeknek a körébe, amelyekben az önkormányzatot megilletné az autonóm szabályozás joga. A belkereskedelemtől szóló 1978. évi I. törvény és a végrehajtására kiadott 4/1997. (I. 22.) Korm. rendelet részletesen meghatározza a nyitva tartás és a szeszesital-árúsítás feltételeit és szabályait, s nem ad további felhatalmazást arra, hogy az önkormányzatok e körben még további helyi rendeletet alkossanak. Ezzel a központi jogalkotó azt juttatta kifejezésre, hogy a tárgykörben elegendőnek tartja a maga által adott szabályozást.

A szabálysértésekről szóló 1968. évi I. törvény 118. §-ának (1) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján a Kormány szabályozta az egyes szabálysértésekről szóló 17/1968. (IV. 14.) Korm. rendelet 21. §-ában a „szeszes ital kiszolgálása fiatalok részére”, 21/A. §-ában a „fiatalok vendéglőben tartózkodása” és a 23. §-ában a „csendhárítás” szabálysértési tényállásait és szankcionálásuk módját, mértékét. Ennek megfelelően e szabálysértési tényállások megállapítására sincs felhatalmazása az önkormányzatnak, e rendelkezésektől eltérő szabálysértési tényállást önkormányzati rendelettel nem állapíthat meg.

Mindezek alapján az Alkotmánybíróság megállapította, hogy Mezőberény Város Önkormányzati Képviselő-testülete a köznyugalom megőrzéséről és az ifjúság védelméről szóló 27/1997. (VII. 10.) MÖK sz. rendeletének megalkotásával túllépte az Ötv. 16. §-ának (1) bekezdésében szabályozott rendeletalkotási hatáskörét, mert törvény által már szabályozott társadalmi viszonyok rendezésére alkotott rendeletet.

Az Alkotmánybíróság az indítványnak megfelelően a támadott rendeletet teljes egészében hatályon kívül helyezte, mivel az, az alkotmányellenes rendelkezéseken túl további érdemi szabályt nem tartalmazott.

Dr. Erdei Árpád s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
előadó alkotmánybíró

Az Alkotmánybíróság 26/1998. (VI. 11.) AB végzése

Az Alkotmánybíróság alkotmánybírósági határozat ki-
javítása tárgyában meghozta a következő

végzést:

Az Alkotmánybíróság a 12/1998. (IV. 17.) AB határozat
(alkotmánybírósági ügyszáma: 1146/B/1996/12.) indokolá-
sa 3. pontja ötödik és hatodik bekezdésének zárójelben
szereplő, jogszabály §-át megjelölő szövegrészeit kijavítja.
Az ötödik és hatodik bekezdés helyesen a következő:

„A gázszolgáltatási közüzemi szabályzat szerint, ha a
gázszolgáltatást egy szerződés alapján többen veszik igény-
be (több fogyasztó van), egyetemlegesen felelősek a fo-
gyasztott gáz díjának megfizetéséért [Gsz. Vhr. 1. számú
melléklete 13. §-ának (4) bekezdése].

A villamos energia közüzemi szabályzat szerint a közös
fogyasztókat — a villamosenergia-szolgáltatás és -vétele-
zés tekintetében — egyenlő jogok illetik meg, és a fogyaszt-
ás díjának megfizetéséért egyetemlegesen felelősek [Vet.
Vhr. 1. számú melléklete 5. §-ának (4) bekezdése].”

Ezt a végzést az Alkotmánybíróság a Magyar Közlöny-
ben közzéteszi.

INDOKOLÁS

A rendelkező részben említett, a Magyar Közlöny 1998.
évi 32. számában közzétett határozat indokolásának meg-
jelölt szövegrészeiben — a határozat indokolásának továb-
bi részeiből is megállapíthatóan — nyilvánvaló elírás tör-
tént. Ezért az Alkotmánybíróság a helyes szöveg feltün-
tésével a határozat indokolásának kijavítását rendelte el.

Dr. Sólyom László s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Ádám Antal s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bagi István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Erdei Árpád s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kilényi Géza s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lábady Tamás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Németh János s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Tersztyánszky Ödön s. k.,
előadó alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: 430/B/1998/11.

A Köztársasági Elnök határozatai

A Köztársaság Elnökének 74/1998. (VI. 11.) KE határozata

az Országgyűlés alakuló ülésének
összehívásáról

Az Országgyűlés alakuló ülését — az Alkotmány
22. §-ának (2) bekezdése alapján — 1998. június 18-án
(csütörtökön), 10 órára összehívom.

Budapest, 1998. június 11.

Göncz Árpád s. k.,
a Köztársaság elnöke

A Kormány határozatai

A Kormány 1086/1998. (VI. 11.) Korm. határozata

a köztisztviselők jogállásáról szóló
1992. évi XXIII. törvény hatálya alá tartozó szervek
jegyzékéről szóló 1034/1992. (VII. 1.) Korm. határozat
módosításáról

A Kormány a köztisztviselők jogállásáról szóló 1992. évi
XXIII. törvény 73. §-ának (2) bekezdésében kapott felha-
talmazás alapján a következő határozatot hozza:

1. A köztisztviselők jogállásáról szóló 1992. évi XXIII.
törvény hatálya alá tartozó szervek jegyzékéről szóló
1034/1992. (VII. 1.) Korm. határozat melléklete kiegészül
a Kulturális Örökség Igazgatóságával.

2. Ez a határozat 1998. július 1-jén lép hatályba.

Horn Gyula s. k.,
miniszterelnök

A Miniszterelnök határozatai

A Miniszterelnök 17/1998. (VI. 11.) ME határozata

a Csongrád Megyei Közigazgatási Hivatal vezetőjének megbízásáról

A fővárosi, megyei közigazgatási hivatalokról szóló 191/1996. (XII. 17.) Korm. rendelet 3. §-ának (2) bekezdése alapján, a belügyminiszter javaslatára

dr. Mózes Ervint a Csongrád Megyei Közigazgatási Hivatal hivatalvezetői teendőinek ellátásával

— 1998. június 1-jei hatállyal —
megbízom.

Budapest, 1998. június 3.

Horn Gyula s. k.,
miniszterelnök

V. rész KÖZLEMÉNYEK, HIRDETMÉNYEK

Az Országos Igazságszolgáltatási Tanács

k ö z l e m é n y e

a bíróságok szolgálati titokköri jegyzékéről

Az Országos Igazságszolgáltatási Tanács az államtitokról és a szolgálati titokról szóló 1995. évi LXV. törvény 6. §-a (1) bekezdésének *e)*—*f)* pontjaiban meghatározott bírósági elnökök egyetértése alapján a bíróságok szolgálati titokköri jegyzékét a következők szerint állapítja meg:

1. A rendőrségi titkos információgyűjtés engedélyezésével összefüggő dokumentumok és iratok, valamint az ezekre vonatkozó statisztikai adatokat is tartalmazó helyzetértékelések, jelentések, tervek, amennyiben nem tartoznak az államtitkok körébe.

A szolgálati titokká minősítés leghosszabb ideje: 20 év.

2. A bíróságok „M” és „E” jelű tervei.

A szolgálati titokká minősítés leghosszabb ideje: 20 év.

3. A titkos ügykezeléssel kapcsolatban keletkezett szolgálati anyagok és adatok.

A szolgálati titokká minősítés leghosszabb ideje: 10 év.

4. A bírósági épületek őrzésvédelmi terve, valamint a védelmi berendezésekre, őrségekre, őrhelyekre vonatkozó dokumentációk, leírások.

A szolgálati titokká minősítés leghosszabb ideje: 10 év.

5. A bíróság informatikai rendszerének programjai és dokumentációi, a rendszeresített információvédelmi eszközök.

A szolgálati titokká minősítés leghosszabb ideje: 10 év.

6. Az informatikai rendszerek elrendezése és kapcsolódása más rendszerekhez, az informatikai rendszerhez való hozzáférés módjai.

A szolgálati titokká minősítés leghosszabb ideje: 10 év.

7. A központi számítógépek felépítése, technikai adatai.

A szolgálati titokká minősítés leghosszabb ideje: 10 év.

8. A bírósági szervezet személyi nyilvántartási rendszere.

A szolgálati titokká minősítés leghosszabb ideje: 20 év.

9. A bírósági vezetők kinevezésére vonatkozó dokumentáció.

A szolgálati titokká minősítés leghosszabb ideje: 10 év.

10. A bírósági elnökök jelentéseiben szereplő olyan adat, melynek nyilvánosságra jutása a bíróságok zavartalan működését veszélyezteti.

A szolgálati titokká minősítés leghosszabb ideje: 5 év.

11. A bírák fegyelmi ügyeivel kapcsolatban keletkezett iratok.

A szolgálati titokká minősítés leghosszabb ideje: 20 év.

12. A honvédelmi felkészülés egészét nem érintő feladatokat szabályozó utasítások, belső szabályozások (körlevél, iránymutatás, irányelv stb.).

A szolgálati titokká minősítés leghosszabb ideje: 20 év.

13. A honvédelmi felkészülés helyzetéről szóló értékelések, beszámolók, jelentések, levelezések.

A szolgálati titokká minősítés leghosszabb ideje: 10 év.

14. A minősített időszakos ellátás részadatait tartalmazó adathordozók.

A szolgálati titokká minősítés leghosszabb ideje: 20 év.

A Központi Kárrendezési Iroda közleménye termőföld-árverés elmaradásáról

A Magyar Közlöny 1998. évi 41. számában, a 3377. oldalon megjelent, Paks városban, a Paksi Állami Gazdaság, Paks használatában (kezelésében) lévő, a Magyar Állam által kijelölt, II/1. földalapba tartozó termőföldterületre, 1998. június 22-én, 10 órára meghirdetett árverés elmarad.

A Magyar Közlöny 1998. évi 41. számában, a 3378. oldalon megjelent Szatmárcseke községben, a Felsőtisza Erdő és Fafeldolgozó Gazdaság, Nyíregyháza használatában (kezelésében) lévő, a Magyar Állam által kijelölt, II/2. földalapba tartozó termőföldterületre, 1998. június 23-án, 10 órára kitűzött árverés elmarad.

Központi Kárrendezési Iroda

A Magyar Kereskedelmi és Iparkamara közleménye

A Magyar Kereskedelmi és Iparkamara alapszabályát, a tagdíjfizetési szabályzatát a módosításokkal egységes szerkezetben, valamint a területi kamaráknak az alapdíjat meghaladó tagdíjrész mértékére vonatkozó ajánlását a Hivatalos Értesítő 1998. június 17-i, 21. száma tartalmazza.

Szerkeszti a Miniszterelnöki Hivatal, a szerkesztőbizottság közreműködésével.

A szerkesztőbizottság elnöke: dr. Kiss Elemér. A szerkesztésért felelős: dr. Müller György. Budapest V., Kossuth tér 1–3.

Kiadja a Magyar Hivatalos Közlönykiadó. Felelős kiadó: Nyéki József vezérigazgató.

Szerkesztőségi iroda: Budapest VIII., Somogyi Béla u. 6. Telefon/Fax: 266-5096.

Előfizetésben megrendelhető a Magyar Hivatalos Közlönykiadónál, 1085 Budapest, Somogyi Béla u. 6., 1394 Budapest 62. Pf. 357, vagy faxon 318-6668.

Előfizetésben terjeszti a Magyar Hivatalos Közlönykiadó a FÁMA Rt. közreműködésével. Telefon/fax: 266-6567.

Információ: Tel./fax: 317-9999, 266-9290/245, 246 mellék.

Példányonként megvásárolható a kiadó 1085 Budapest, Somogyi B. u. 6. (tel./fax: 267-2780) szám alatti közlönypoltjában.

Éves előfizetési díj: 33 264 Ft. Egy példány ára: 70 Ft 16 oldal terjedelemig, utána + 8 oldalanként + 35 Ft.

A kiadó az előfizetési díj év közbeni emelésének jogát fenntartja.

HU ISSN 0076—2407

98.1009 — Nyomja a Magyar Hivatalos Közlönykiadó Lajozmizsei Nyomdája. Felelős vezető: Burján Norbert.